

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemaj:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan sveder izvenrednih modelov in praznikov.

Inserti veljajo: petstotinska petlet vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vlnudo vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto K 24— | Četrt leta K 6—
Pol leta 12— | En mesec 2—

V upravnistvu prejemaj na mesec K 1-90.

Spošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto K 25— | Četrt leta K 6-50
Pol leta 13— | En mesec 2-30

Za Nemčijo vse leto 28 K, za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“

Deželni odbornik ki je nalagal celo vlado.

Dr. Evgen Lampe je prototip strankarja, ki misli, da so mu v političnem boju dovoljena vsa, četudi najostudnejša in najpoddnejša sredstva, samo da vodijo do uspeha in cilja. Če bi šlo po njegovi volji, bi dal tiste, ki se brezposojno ne pokore klerikalnim boncem, obesiti na prvi poulični svetilki ali pa jih pobiti kakor stekle pse na cesti.

Ker pa ne živimo več v blaženem srednjem veku, so katoliškemu duhovniku Lampetu v njegovo veliko žalost v tem oziru vezane roke, zato snuje ta posvečeni mož noč in dan naklepe, kako bi mogel svoje politične nasprotnike uničiti na drug način.

In njegov »bistri razum« ga ni zapustil. V njegovi glavi se je porodila srečna misel o — političnem bojkotu. Kdor ni klerikalec, kdor ne upogiblje kot suženj tilnika pred duhovniško komando, ta je proskribi-

ran, ta za visoke deželne oblasti sploh ne eksistira več.

Ta Lampetov evangelij je klerikalna stranka takoj sprejela kot vodilno svoje načelo in v klerikalnem časopisju ter na vseh klerikalnih shodih se je jela peti pesem o brezobzirnem političnem bojkotu.

Prvi je jel to načelo v praksi izvajati deželni odbornik Lampe sam, ki je napredni deputaciji pokazal vrata, češ da so le-ta odprta samo klerikalcem, naprednjakom pa so zatvorjena s sedmerimi pečati.

Prišlo so občinske volitve v Ljubljani. Vkljub najhujšemu klerikalnemu terorizmu je vendar vse kazalo na to, da bodo tudi to pot prodrli pri volitvah napredni kandidati.

Takrat je nastopil deželni odbornik Lampe ter javno in slovesno izjavil: Dokler bo Ljubljana napredna, dokler bo volila napredni občinski svet, dokler bo izbirala za svoje deželne in državne poslance moške napredne mišljenja, dotlej je klerikalna deželnozbornska večina ne bo poznala in ne bo potrošila zanj niti vinarja in naj ljubljansko mesto plauje tudi dve tretjini vseh deželnih doklad.

Taj Lampetovi enunciaciji je ploskala vesoljna klerikalna armada in pristaši klerikalne stranke so šli ter jeli z vso resnostjo izvajati načela, ki jih je Lampe proglasil za vodilna in merodajna.

Takrat se je izdala parola: »Ven iz klerikalnih služb z vsemi, ki so le količkaj na sumu, da niso z dušo in telesom zapisani klerikalni stranki.« In tej paroli se je pokorilo vse od kričavega mladega Pegana pa doli do mirnega starega Vencajza. Klerikalcev ni pri tem čisto nič oviralo dejstvo, da naprednjaki niso vračali šilo za ognjilo, marveč, da so prav po angeljsko potrpežljivo trpeli, da klerikalci še danes na vseh črtah prav s slastjo jedo napredni kruh. O tem bi se dale pripovedovati cele zgodbe.

V tistih časih pa se je zgodilo, da je vzela dunajska vlada v pretrse deželni cestni zakon, ki ga je klerikalna deželnozbornska večina sklenila direktno v namenu, da bi z njim čim najohotnejše oškodovala Ljubljano. Po tem zakonu bi naj ljubljanski davkoplačevalci plačevali za napravo in vzdrževanje deželnih cest naolodane polovico vseh stro-

škov, vendar pa bi Ljubljana po izrecni izjavi dr. Lampeta in drugih klerikalnih kapacitet ne smela dobiti od teh ogromnih svojih davjatev niti heliča za svoje potrebe, za svoje javne ceste.

Dunajska vlada je seveda v zakonu takoj izsledila želo: videla je, da se Ljubljani pač nalagajo velika bremena, da pa se ji za to ne dajejo prav nobeni ekvivalenti. In zahtevala je v tem oziru pojasnila, češ da drugače imenovanega zakona sploh ne more odobriti.

Deželni cestni zakon je bil torej v nevarnosti in bati se je bilo, da splavajo Lampetovi načerti o oškodovanju ljubljanskega mesta po vodi. Lampe, ki ga psujejo za deželni finančni ministrom, je bil v tisočerihih zadregah.

Ket mož brez srmanu, kot individij brez moralne opore, kot človek neizbirčen v sredstvih si je znal prav hitro pomagati. Njegovo dejanje sicer ni bilo »honorowo«, a bilo je »zdorowo«.

Šel je ter nalagal centralno dunajsko vlado, da je deželni odbor z ozirom na cestni zakon sklenil, da ima mestna občina ljubljanska iz naslova citiranega zakona računati na prav posebno naklonjenost deželnega odbora.

Takšnega sklepa pa deželni odbor nikdar in nikoli ni storil, pač pa je »finančni minister« Lampe, spiritus agens klerikalnega deželnega odbora, vsemu svetu oznanjeval, da se Ljubljana iz dohodkov imenovanega cestnega zakona nima nadejati niti vinarja! Dokaz tega vse klerikalno časopisje doli od »Domoljuba« pa gori do »Slovenca«.

Deželni odbornik Lampe je torej lagal, nesramno lagal z namenom, da bi centralno vlado oslepil in ji zamazal oči, da bi ne videla, da ni deželni cestni zakon ničesar drugega, kakor preracunjen atentat na interese ljubljanskega mesta in na žepe ljubljanskih davkoplačevalcev, strankarska lonovščina prvega reda.

Deželni odbornik Lampe se je torej uradno posluževal laži — samo da omogoči uresničenje svojih zgolj maščevalnosti in najnižjim instinktom službehih načrtov.

Drugodi, kjer imajo o politični poštenosti in dostojnosti vendarle še bolj človeške pojme, bi individij Lampetove kakovosti v tistem trenutku, ko bi se izvedelo za približno

slučno njegovo dejanje, za vselej doigral in se pri tisti priči ga bi sramotno spodili s častnega mesta.

In pri nas? Med nami pa bo dr. Lampe še nadalje igral velikega deželnega dostojanstvenika, čeprav mu je v drzno in brezsrčno njegovo posvečeno čelo vžgan žig, da je uradno lagal in skušal celo oslepiti najvišjo državno oblast!

O tempora, o mores!

Dalmatinske in bosanske železnice.

Železnica skozi Liko propadla — popolni neuspeh klerikalne gospodarske politike.

Dunaj, 30. okt. 1911.

V večerajšnji skupni ministrski konferenci je padla odločitev glede železniških projektov na jugu monarhije. Po mojih informacijah je ta odločitev definitivna.

Na mah so tako rešeni dolgoletni boji in spori za izpopolnitev komunikacijskih zvez na našem slovenskem jugu in doba gospodarskega zapostavljanja teh bogatih dežel je morda za vedno končana. Nič ne škodi, da so bili predvsem merodajni vojaški interesi in da je beseda generalov odločila tam, kjer so dolga leta zamaj govorili najtehtnejši gospodarski argumenti.

Že pred nekaj tedni smo v »Narodu« kot prvi poročali, da je celo južno komunikacijsko vprašanje stopilo v odločilen štadij. V detajlih naše informacije niso bile popolnoma zanesljive — že raditega ne, ker takrat odločitev sploh še ni padla in ker smo torej mogli poročati le o načrtih, kakor so jih za definitivno sklepanje pripravljali merodajni faktorji. Toda dejstvo samo na sebi se je pokazalo kot popolnoma resnično in danes moremo tudi podati detajle, o katerih nam naš informator zagotavlja, da so popolnoma pravilni.

Telegrafično smo že konstatirali dvojce: 1. da je sklenjena nova direktna zveza Dunaj-Sarajevo čez Zidan most; 2. zveza Budapešta-Brod-Sarajevo, oziroma Budapešta-Vinkovci-Samac-Doboj-Sarajevo.

S tema dvema programa (ogrška zveza je deloma dvojna) je Bosna in Hercegovina najožje spojena tako z

Avstrijo, kakor z Ogrsko. Projekt je sad kompromisa in kaže, da sta se obe vladi pod pritiskom vojaških argumentov odrekli — škodljivemu medsebojnemu nasprotovanju — v katerem Bosna in Hercegovina nikakor nista bili tertius gaudens. Naše nove pokrajine postajajo na mah težišče vojaške sile monarhije, železnice prve vrste bodo vezale Sarajevo s centralnimi deli države in od tukaj se razprede novo omrežje železnih cest ne le proti vzhodni srbski meji, temveč tudi na jadransko obal. V severno-vzhodnem bosanskem kotu nastane nov eminnetno vojaški železniški trikot: Tuzla-Breka-Breka-Rača-Tuzla, zvezan čez Doboj z glavnim mestom. Na zahodu se bo ocepila od brzovozne proge prvega reda Novi-Banjaluca-Travnik - Sarajevo zveza Dolni Vakuf-Bugojno-Arzano-Split.

Za nas Slovence pa je dvoje velikanskega pomena. Predvsem da bo vodila spojitve Sarajeva z Dunajem skozi slovenske dežele — do Zidanega mosta po južni železnici; od tam po progi Zidan most-Zagreb-Sisek, ki se bo pregrnila v železnico prve vrste, pripravno tudi za brzovozni promet ter nadaljevala po že sedaj obstoječi železnici čez Novi v Banjaluko. Na novo bo treba zgraditi progo Banjaluka-Jajce, odkoder že itak vozijo vlaki čez Travnik v Sarajevo.

Za Južno Štajersko bo ta železnica omogočila direktno zvezo s hrvaškimi deželami, predvsem Zagrebom, pa tudi za Ljubljano pomenja nova zveza vsaj v enem oziru (Zagreb in Ljubljana se zblizata za mnogo ur) veliko pridobitev. Slovenska in hrvaška metropola postaneta najbližnji sestri.

S čisto gospodarskega ozira pa se mora seveda reči, da zamore ta zveza celi Kranjski, zlasti pa Ljubljani, mnogo škodovati. Spodnja Štajerska bo v bodoče gravitirala ravno tako v našo slovensko, kakor tudi v hrvaško metropolo, med katerima se mora nujno razviti gospodarsko nasprotstvo. Zmaga bo na oni strani, ki bo znala boljše, pridnejše in spretnejše porabiti svoje zmogljivosti.

Toda to dejstvo ni ničesar proti drugemu, ki pomenja ne le za Ljubljano, temveč za celo Kranjsko gospodarsko nesrečo prve vrste. Vladajoča klerikalna stranka je dolga leta obljubljala svojim ljubim Kranjcem zlate gradove: železnica Dunaj-Ljubljana - Novo mesto - Karlovac - Ogu-

LISTEK.

Mož in ženska.

Spisal F.

Konec plesa.
Zadnji glasovi harmonike se gube.

Soba je polna dima; diši neprijetno; glasovi vse vprek.
Trala - lala; la lalla...
Pijan vojak poje.
Ha, ha! Hi, hi!
Dve kuharici se smejeta; rezek je glas eno.

»Plačati!«
Kodrast pijanček plačuje; natakarcia mu kaže zobe. Roki okoli pasu; na ustnih smehljaj...

Vrata so se odprla široko. Nevidna črna senca je izginila. Kdo ve kam! Zaloputnilo je; človek, sreča s teboj!

Mračno je v sobi. Kakor zla slutnja se je priplazil mrak; napolnil je sobo do zadnjega kotička; pomešal se je z dimom. Zakril je obraze; zarisal je konture, sence — vsepovsod: na stenah, pri stropu, pri oknih, pri mizah — vsepovsod.

Pri peči sta sedela mož in ženska; mrak jima je poljubil čela, razgreta od plesa.

Njene oči strme proti oknom, proti rdečim zavesam... Njegove so

zaprte; nekaj težkega počiva na njih.

Trala - la la la...
Pijan vojak poje...

V njunih dušah je mir, sladki mir, sekunda pokoja in pozabnosti.

Zakaj je vse utihnilo? Ali so spoznali svetost trenutka? Ali kaj —? Kako —?

Njegovo lice počiva na njenih dolgih kitah. Molčita.

Le duše govore, šepetajo; poje-majo in vzplamtevaljo, kakor plamenček večne luči.

Njena duša je polna resne blaženosti:

Pridi, nridi, sprejmem te v naročje, poljubim te, objamem, pritiskem k sebi, močno, močnejše, ne izpustim te nikdar več, le pridi, pridi!... Ženska sem s teboj; nikdar poprej, nikoli pozneje. Ženska prvič, ženska zadnjič. Odplavajo minute v večnost in izginejo v njej; samo spomin ostane, to je spomin dejanja. Naj te držim, naj te hranim v svojem naročju. pij moj kri, sesaj moj mozeg, uživi se v moje življenje in živi ga in živega bodem jaz tvoje in eno bova, samo eno. ono večno, kar ostane vekomaj, kar ne preide nikoli: — ženska s teboj... Večno plava solnce po obzorju... jaz sem tvoje solnce... daj, pusti, da te ožive in ogrejejo moji zarki; naj ti razgrejejo kri —! Roža, razkrij svoja pestra krila, razširi cvetoče liste, zaduhti, ne brani se solnce, da ti poživijo plod... ne brani se solnce...

Čuden molk je bil v sobi in gosta tema. Dvojce oči se je iskriilo; ene proseče, zahtevajoče; druge motno in kalno in brez ognja.

Zakaj je mir povsod?

Iztrgal se je iz tesnega objema. Kako so ga držale te roke, kako so ga priklenile, kako so ga dušile! Zaslužnile so ga drugemu bitju; prenehal je on; eno samo bitje je živel v kililo. Eno bitje: ženska!

In tulpa v vrtu je zaduhnila in strepetala v lahmem snu, v sladki nezavesti. Otrlesi so se prašniki... Med cvetjem je dihal veter...

A konec vsemu!

Pri peči sedita zopet mož in ženska. Nič več ne šepetajo njuni duši, nič več ne dihaajo sladkih besedi. Ni več blaženosti na licih, sreče v srcu.

Oha obraza sta nemirna; trepetata in drhtita v nemiru. Boječe in neverjetno je vprašanje:

Kaj se je zgodilo?

Tralala, — la, la...

Pijan vojak poje. Še eden poma-ga napol tiho z istim basom, iz globokih prsi.

Tralala... lala... doni v temi.

Mož ima zaprte oči; ženski kloni glava na prsi. Tema je. Iz teme vstaja življenje; napol pijani glasovi.

Ko bi se videlo v črnem mraku! Mož trepeče srce strasti, ki že in peče. Vroča glava, vroče čelo kliče po hladnem studencu. Diha težko; sapa mu je težka.

Kesanje je v duši.

Za požirkom sladkega vina ni kesanja; ni kesanja, če utigram zeleni cvet in se okitim; ni kesanja, če storn dobro v hudem času.

Moral sem. Nevidna sila me je tirala; črna, tajna, skrivnostna oblast, ki pelje moža k ženi in ju združi v eni minuti v eno bitje... Grozno... brez volje, brez moči do upora... vse uporne sile omami sladki klic...

In mož mora... in se kesa... Možu se spaci lice; oči mu osive in zažare v divji grozi, v zavesti polnem smehu, v bolnem obupu...

Šel sem in storil sem... ponižal sem se...

Kri mu valovi; srce buta s silo, žile se napete; ne ve, ali znori.

... in bil sem ženska...

Stroše se; na čelu se mu utrne potna kapljica, mokri lasje padajo na čelo. Vrača se pokoj...

Trala... lala... poje pijan vojak.

Luči nam dajte, svetlobe!

Glas iz temnega kota je hripav in oduren.

Moža prevzame hajna opojnost. Utrujenost se ga loti... Tolažilni in dobrodejni sen ga sprejema v svoje naročje. Blagor mu, kogar zaziblje v svoji deželi Koromandiji, v deželi mлека in medu; dobro mu, komur ne otrne srca in misli težki sen, blede prikazni, mučni spomini...

V možu je želja, nejasen spomin. Niso pozabno omamljive njegove sar-ja.

Ali si lagala takrat? Ali si bila res prvič ženska?

Zdi se mu, da ga je zadelo nekaj strašnega

Če je bila drugič, potem sploh ni bila...; drugič je z drugim...

Potem jo zadavim, potem jo ubijem, zaženem vanjo velik kamen, da ji prebije lobanjo, da bo kapala kri v curku, v potoku...

Možu je strašno... Vsi njegovi živci so razburjeni. Maje se mu roka, ko prižiga žveplenko.

Svetel žar okoli in okoli. Hipen molk nastane; radovedno pričakovanje. Kaj bo? Sence se premikajo, zgrinjajo se druga v drugi.

Mož drži žveplenko, ki dogoreva in gleda ženi v oči. Njegove so se izbulile in strme; hočejo videti, hočejo se prepričati, vsaj uganiti. Zato gledajo... prodirajo v globino ženskih oči — ženske duše.

Kakor je hladno njeno lice, tako so hladne njene oči. Nalahno, le malo, nekako nežno so povešene; uprte v tla. Temne obrvi jih dičijo, — ah, kako dražestne in mamljive so te oči!

Kesanja ni; veselja ni, ne zadoščenja. Te oči le vabijo in kličejo in hočejo se enkrat, še dvakrat, še večkrat, vedno in brez preneha, brez prestanka...

Zakaj ste vendar tako hladne, ve oči, strasti in poželjenja?

Tudi vam je treba umreti; tuli vas ne bo enkrat, čeprav se režite drzno, izazivajoče, ve oči satanske...

lina - Lika - Knin - Split se bo kakor zlata kača zvijala po naših dolinah. Ljubljana zaupaj nam, voli nas, ker množili se bodo tvoji zakladi in bogatstva pomorske obali se bodo zbirala v tvojih skladiščih... Nemalo svojih političnih uspehov ima klerikalna stranka zahvaliti baš spremetno izrabljanju — danes smemo trditi, zlorabljanju — takozvanega liškega projekta. Toda kakor se podirajo zlati gradovi, ki jih S. L. S. obljublja slovenskemu ljudstvu in kakor iz megle njenih gospodarskih in narodnih programov stopa odurna resnica njenih »uspehov« — tako se razblinja tudi nje največji švindl v prazen nič...

Projekt dalmatinske zveze skozi Liko in Kranjsko je padel in slovenski kmet ob hrvaški meji, slovenski trgovec, obrtnik v naši prestolnici ne bo videl z južnim blagom naloženih vlakov — nikdar.

Pred dobrim letom sem enkrat obiskal sedanjega generalnega ravnatelja južne železnice Weberja kot sekčnega šefa v železniškem ministristvu, da ga poprašam, kaj je z dalmatinsko progo in kako bo dograjena. Visoki funkcionar je takrat smehljaje poslušal moja navdušena izvajanja o blagovih, ki nam jih prinese ta nova zveza. »Škoda se mi zdi vas pahniti iz zlatega grada, ki si ga menda ne zidate le vi sami temveč z vami morda cela Kranjska. Toda na dvoje vas opozarjam: težkoče te zveze so tako velike, da je živžig prve lokomotive, ki bo — morda enkrat — vozila z vaše bele Ljubljane v pomorski Split prava godba bodočnosti in drugič nikar si ne predstavljajte, da bi ta zveza Dunaja z Dalmacijo bila prvoredna — v brzovlakovih spalnih kupejih se skozi Liko ne bomo nikdar vozili... In končno, morda veste, da liški projekt prvotno sploh ni naš temveč oni čez Bihač in Novi, ki je tehnično in tudi gospodarsko mnogo pripravniji. Če pišete o liški železnici vozite počasi, morda tako previdno, kakor bodo tam vozili vlaki — če železnica steče.«

Pred oči strmicega slovenskega ljudstva je naša S. L. S. že ponovno vstopila v brzovlak Ljubljana-Karlovac - Gospić - Knin - Split, toda portar je sedaj zaklical Dunaj - Zidan most - Zagreb - Sisek - Novi Bihač - Gospić - Knin - in na ljubljanskem kolodvoru je ostala gospoda Šusteršič. Lampe, Jare: njen vlak ne odpelje.

S sklepom uvesti prvo razredno zvezo Dunaj - Sarajevo je propadel načrt železnice skozi Liko - Ljubljano. Kajti očitno je s prometnega stališča ugodnejše zvezati Dalmacijo že pri Novi z brzovozno progo, kakor — ne glede na stroške, ki so v prvem pa šele v Ljubljani ali pa Jesenicah slučaj za mnoge milijone manjši. In zato skoraj ni mogoče ugovarjati izvajanjem mojega informaterja, ki pravi: Železniška zveza Dalmacije z monarhijo bo baš omogočena in za primeroma nizke stroške izvedljiva s tem da se spoji S. L. S. oziroma Šibenik in Zadar z novim bosanskim omrežjem. Čez Arzano - Bugojno se pripne srednja Dalmacija neposredno dunajsko - sarajevski progi in čez Knin - Gospić - Bihač se ustvari komunikacijska žila tudi severne notranje dele dežele s katerimi bi dobil zvezo preko Kistanja in Benkovca tudi Zadar. Južna Dalmacija katero veže ozkotirna železnica že danes s Sarajevom pa bo tudi v doglednem času na boljšem — kajti ker bo proga Brod - Sarajevo pregrajena v normalnotirno tudi južni del te železnice t. j. Sarajevo - Mostar - Metković ne ostane dolgo ozkotiren.

Logičnosti in stvarnosti teh izvajanih ni onorekati.

Zveplenka je ugasnila; tema vsenaokoli tudi mir.

V sobi, v temi neke, zaropota stol. Točajka križiga luč. Steguje roki; prvi se ji nervozno tresejo.

Muzikant, ded s sivo brado, vodenimi očmi, raztegne mehove.

Krik, vpitje, prerakanje. Gostje gostilne plešejo. Vojaki, kuharice, hišne, delavci, vsi se vrte.

Vabljivi glasovi razburjajo kri. Mož in ženska od peči plešeta. Gledata se plaho, drug drugemu v oči. Kakor bi hotela vprašati, kaj se je dogodilo?

Morda res ne vesta v prvem trenutku.

Ali obrzi jima blede; rdeče pege se vidijo na licih.

Res, dogodilo se je!

Prej plahe oči, še bolj so splašene! kako nemirne!

Plešeta, gledata si v oči in vesta: grešila sva v misli.

Sedaj sta pri vratih; le pripravita so.

Tralala, lala... poje pijan vojak...

Izgineta neopaženo v noč...

V sobi se dviguje dim cigaret; gostje plešejo, stare gode, mlad človek objema točajko.

Tralala la...

Kerenat vojak se nagiba na stol; miži, poje...

Vodja železniškega ministristva je pred kratkimi dnevi naznanil v parlamentu, da se v prihodnji spomladi začne graditi železnica Novo mesto - Metlika — to je morda res. To pa bo tudi edini uspeh ene velikanke akcije, od katere je živele naša klerikalna stranka, kakor kavalir od dolgo.

Pri Metliki bo odsekana žila. Kakor suha veja bo štrlela majhna lokalna prožica tja do meje hrvaške — da na njej krokako gavrani žalostno pesem o junaku, ki je kakor don Quichote šel ljubim zaupajočim mu Kranjcem priborjati zlate gra — da na njej krokajo gavrani lastne širokoustnosti in domišljavosti tam na meji hrvaški.

Za povzdigo tujkega prometa na Sp. Štajerskem.

V Celju, 29. oktobra.

Deželno društvo za povzdigo tujkega prometa na Sp. Štajerskem je priredilo danes dopoldne v Celju shod za povzdigo tujkega prometa na Sp. Štajerskem. Vršil se je v risalni dvorani deške deželne meščanske šole in je bil prav mnogoštevilno obiskan. Med obiskovalci so bili celjski glavar baron Müller, dalje dr. E. Mayrhofer, glavar v Brežicah, F. Bouvard pl. Chatelet, glavar v Ljutomeru, vodja ptujskega okr. glavarstva dr. Eugen vitez pl. Netolizka, zastopnik ministristva za javna dela baron Wetschl, dež. posl. dr. V. Kukovec, dr. posl. dr. I. Benkovič, zastopnika Juž. železnice Otokar Kiler in Jos. Burger, oba iz Gradača, zastopnika beljaškega ravnateljstva dr. železnice Hugon vitez pl. Burger in inspektor Lorenz, načelnik Savinske podružnice S. P. D. Franc Koebek, ravnatelj dež. topline Rog. Slatine in Dobrne Mulley in dr. Hiebaum, župan celjski dr. Jabornegg, zastopniki raznih mestnih in trških občin in dr. Obžalovati je, da slovenske občine in razni slov. okr. zastopi niso poslali nobenih delegatov.

Po pozdravu in uvodnih besedah podpredsednika dež. društva za povzdigo tujkega prometa dr. Friderika vit. pl. Weisa-Ostborna je imel predavanje o narodno-gospodarski važnosti in pogojih za tujski promet skriptor K. V. Gawalowski. Omenil je uvodom, kolik dobiček prinese živahen tujski promet obrtništvu in kmetijstvu, kako ugodno zboljša trgovsko bilanco posameznih dežel in držav. Tirolsko na pr. je postalo iz pasivne kronovine aktivna: samo vsled velikanskega tujkega prometa. Dočim je l. 1896. obiskalo Tirolsko 345 tisoč tujcev, se je to število povzdignilo l. 1909 na 810 tisoč, t. j. za celih 147%. Tujski promet donša kulturo v deželo, daje ljudem služba in kruha. Predavatelj je na to govoril obširno o pogojih za tujski promet: dobrih železnicah, cestah, pošti, telefonu, hotelih, planinskih potih in kočah. Dalje o reklamah in njihovih izrastkih, o razvoju in postanku štaj. društva za tujski promet. (Ustanovljeno l. 1881.) Dalje o potrebi sistematičnega dela na tem polju in o vprašanju podeželenja društev za povzdigo tujkega prometa. Na Tirolskem so že ustanovili poseben deželni svet, ki se peča s temi zadevami. Tujski promet je tudi na Štajerskem ogromen; l. 1900, torej že pred 10 leti, je obiskalo našo deželo 474.126 tujcev. Prekašajo nas samo Nižje Avstrijske (877.000), Tirolska in Češka (756.000). Primorsko izkaznje v istem letu 119 in Kranjsko 89 tisoč tujcev. Ako se računna povprečno bivanje na 5 dni in dnevni izdatek po 15 K, dobimo vsoto 2.370.830 dni in 35.562.540 K izdatka — vsota, ki gotovo ne more ostati brez vpliva na narodno gospodarstvo v deželi. Kar se tujcev tiče, prihajajo ti na Štajersko manj iz zapadnih in severnih evropskih držav, temveč največ iz vzhoda (Ogrske) in juga. Kar se tiče Sp. Štajerske, pride ista doslej pri tujskem prometu v poštev vsled svojih svetovnoznanih topline. A mogel bi nuditi ta del dežele tudi izvrstnih letovišč in ima v Savinskih planinah zaklad, katerega še doslej ne pozna večina tujih turistov. Logarjeva dolina je ena izmed najkrasnejših v naših Alpah. Treba bo posvetiti tudi Sp. Štajerju glede tujkega prometa vso pozornost in treba bo skrbeti za predpogoje istega z vso silo. Društvo prireja zato letos zopet shod za tujski promet na Sp. Štajerju.

K točki: Razširjenje in izpolnjevanje prometnih sredstev je kratko govoril dr. Weis-Ostborn in potem dal prostora debati. V tej je prvi spregovoril ravnatelj slatinskih topline Mulley in pozival društvo, naj bi dregalo vlado, da bi se čimprej zedinila z ogrsko-hrvaško vlado zaradi železnične zveze Rogatec-Krapina. To bi bilo za Rog. Slatino velikega pomena, kajti 2/3 kop. gostov so Ogrji in Hrvati. Nadalje je želel telefonsko zvezo za Rog. Slatino in pod-

pore za še obstoječo avtomobilsko zvezo Poljane - Slatina - Krapina. Dr. Harpf iz Slovenjgradca je pismeno prošil za podporo nemški planinski koči na Uršli. Celjski okr. glavar baron Müller se je — ker ni bilo nobenega zastopnika gornjegrajskega okr. zastopa — zelo toplo zavzel za železnico Rečiška vas - Gornji grad. Opisoval je žalostne komunikacije v tem okraju, ki nima niti metra železnice. Dokler pa ne bo železnice, pa se naj na vsak način uvede poštni avtomobilni promet iz Rečiške vasi v Gornji grad in Sulčavo. Okraj bi bil pripravljen pomagati in tudi poštni erar bi lahko s sodanjinami velikimi stroški za vozno pošto precej pripomogel. Naj bi se avtomobilni promet uvedel vsaj že prihodnje leto. Govornik prosi odbor, da se za to zadevo zavzame. Dr. Weiss je odgovoril, da so predlogi za zboljšanje prometnih zvez v gornjegrajskem okraju stali že na mariborskem zborovanju za tujski promet in je društvo napravilo svoje vloge, na katere se pa je večinoma odgovorilo v negativnem smislu. Glede železnice bi se naj izvolil eksekutivni odbor, ki naj vsaj generalni načrt izdela, preračuna rentabiliteto in napravi načrt za financiranje. Pomembnost zboljšanja prometnih zvez v gornjegrajskem okraju društvo popolnoma priznava.

Drž. posl. dr. Benkovič je stavil več predlogov. Ko je nagovoril skupščino slovenski, rekel je samo dve slovenski besedi »Slavna skupščina«, je hitel dr. Weiss zatrdjati, da je razpraven jezik nemški in zastopniki nemških Celjanov so se zaničljivo smejali. Stavil je sledeče predloge, katere naj deželna zveza az tujski promet pri vladi zagovarja: 1. Za lokalno železnico Rečiška vas - St. Janž (!), za katero so prej omenjena predela sicer že dovršena, se naj zahteva državna garancija. Štaj. dežela naj prevzame nakup večjega števila glavnih deležev. 2. Glede podaljšanja lokalne železnice Grobelno-Rogatec do Krapine se naj vlada takoj spusti v pogajanja z upravo ogrsko-hrvaških drž. železnic. Za ta zopetna pogajanja je ravno sedaj ugoden čas. 3. Gradnja železnice Polzela - Motnik do kake primerne točke na železnici Ljubljana-Kanin, czir. stroški za to gradnjo se naj čimprej od države ustavnim potom dovolijo. 4. Na železnici Zagreb-Zidani most se naj za popoldne uvede novi par vlakov. Glede uvedbe brzovlakov ni upati na kak uspeh, ker ogrsko-hrvaška železnična uprava ne dovoliti zvez z brzovlaki drž. železnice v Zagrebu! 5. Iz Celja, event. iz Zagreba se naj upelje jzntraj pred običajnim poštnim vlakom še en vlak, ki bi omogočil hitrejši prihod v Gradece. Istotako bi se naj dosleda za vlak, ki vozi ob 7:38 zjutraj iz Celja v Ljubljano zveza z gorenjskim vlakom ob 9:09, ki bi imel dalje v Jesenicah zvezo s tržaškimi brzovlakom. 6. Uvedbo poštnoavtomobilskega prometa v gornjegrajskem okraju. Ugovor trgovinskega ministristva, da so ceste preozke in da se ne bi bilo mogoče izogibati, je ničev. Ceste so tam ravno take kot je n. pr. cesta iz Vojnika na Dobrno in ta je dobra! 7. Uvedbo telefonske zveze med Zidanim mostom in Zagrebom v Celju na eni, v Ljubljano na drugo stran. Graška trgovsko-obrtna zbornica na tozadevno vlogo ni dala odgovora! Končno izreka svoje zadovoljstvo s prireditvijo tega zborovanja in npa, da se bo vsako leto ponovilo. Temu dr. Weiss pritrjuje. Predlogi so bili soglasno sprejeti.

Celjski župan dr. Jabornegg je pravil, da se je celjska mestna občina doslej zastoj trudila zboljšati prometne razmere na Juž. žel., kar se tiče Celja. Nasvetuje, naj bi se društvo za povzdigo tujkega prometa zavzelo za to, da bi se dajale koncesije za avtomobilni promet zasebnikom tudi brez obveznosti, da bi vozili pošto in naj bi se zlasti vplivalo na trgovinsko ministristvo, da bi znižalo svoje zahteve pri gradnji novih telefonskih zvez. Omenja akcijo mesta Celja za telefonično zvezo Šoštanj - Velenje - Dobrna - Celje. Vodja dobrinskih topline dr. Hiebaum izreka še posebej željo po tej zvezi. Dr. Reiser, inženir v Mariboru, stavi iste predloge za zboljšanje jutranje zveze Sp. Štaj. z Gradcem ko dr. Benkovič: izreče pa še željo, da bi imel popoldanski sekundarni vlak iz Celja (ob 4.) zvezo s Ptujem, in obratno oni, ki pride zvečer (ob 7.) v Celje. Poudarja važnost dohiti zvez v Ljubljani, Zid. mostu in Zagrebu: kajti po teh progah je najkrajša pot iz Nemčije itd. v Bosno. Iz Monakovega v Sarajevo je po tej strani 666 km. čez Dunaj, Budimpešto itd. pa 957 km!

Zastopnika celjske sekcije »D. u. O. A.« neki dr. Kallab in odv. kompizent dr. Škoberne sta smatrala to zborovanje za primeren forum, da sta pretakala bridke solze nad tem, da je nemško planinsko društvo zgubilo v Sav. planinah ves pomen in ugled. Ponavljata stare legende in

invective na S. P. D. — katere so navzoči Slovenci čisto priprosto — ignorirali. Dr. Benkovič je v odgovor le poudarjal potrebo složenega delovanja pri tako važno narodno-gospodarski panogi, kakor je tujski promet. Jako fino je odpravil oba vročkovna motaka, ki sta hotela aborovanje po nepotrebnem motiti in nu dati znano celjsko barvo ter ton, zastopnik ministristva za javna dela, baron Wetschl, povdarjajoč obenem, da bo centralna vlada rada podpirala delovanje dež. društva za tujski promet na Sp. Štajerskem. Daljše predavanje viteza Semetkowskega o varstvu domačih starin je zaključilo zanimivo zborovanje.

Mošnje na Gorenjskem.

Zbrali so moči in porodili neizmerno veliko besedi. Pa so stopili ljudje v krog in spoznali, da so lažnjive in hinavske. Rekli so: človek, si sovraži laž in hinavščino, ljubi pa resnico in jasn obraz, jih ni mogel zapisati. O šnoparji in rdečih nosovih je bila koncentrirana vsa neskončno velika modrost pira o občinskih volitvah v Mošnjah. Vse, kar sovraži šnops, vino in pivo, vse je volilo tako, kakor se je zapovedalo raz vzvišeno mesto v cerkvi. Gostilničarji, ki jim ni mar ljudski blagor in ljudje, ki jim je šnops več kakor župnik, so se vzdignili in šli v boj proti onemu, kar je dobro, zdravo in pametno! Tepeji, ki se borite proti zepremagljivemu! Dobro in pametno zmagnje, slabo in gnjilo pa hira in umira. Tako so zvenele besede »Slovenca« in »Domoljuba« in človek, ki še ni odprl oči in še ni pogledal preko ploda omejenosti in bahjevernosti, je veroval.

V ilustracijo in lažje umevanje položaja blagovolite uvaževati sledeče vrstice:

Ni kulturnega človeka, ki bi zasledoval in sovražil onega, ki resnično želi ljudske blaginje, ki socialno dela za gmojni in duševni blagor nižjih ljudskih vrst. In decimirati zavijanje alkoholnega strupa je gotovo kulturno, veliko socialno delo — le čisto in nesebično naj bo tako delo in šli bomo v boj proti alkoholu, kakor en mož. Zene in otroci nas bodo ljubili in slavili, kakor svoje rešeničke, knetski domovi bodo prosteje zasopli in umrljivosti ljudi bo procentualno padla. Kjer je blag namen in dobra volja, ki ni zmes egoizma in slaveželjnosti, tam se bodo gotovo združili vsi kulturni ljudje. Nekulturni pa nimajo bodočnosti in padli bodo brez boja, brez zmerjanja in nečloveškega preganjanja. Bodite nesebični sorazniki: vseh alkoholnih pijack, in skupno delo bo mogoče!

Raztrobil je širom domovine »Slovenca« in »Domoljuba« velik greh mošnjejske občine.

Tu so ljudje, ki jim je šnops pekel in nebesa; zanj bi dali življenje in kri. Kdor bi začel proti šnopsu kakršenkoli boj, bi ga ubili — in ubiti in ugonobiti so hoteli one, ki hočejo imeti še sedanjega župana, ker je kmet in za naklado na pivo in žganje. Ti nekulturni ljudje, ljudske smrđljive gobe, so se vzdignili in hoteli dobiti v roke občinski odbor, da bi potem pili noč in dan. Tako sodi, kdo bere kvakanje v »Slovenca« in »Domoljuba«.

Pa poglejmo resnico. Žalostna resnica je, da je Gorenjska strastno udana alkoholu. Nikjer na Kranjskem ne popije več žganja, kakor ravno tu. Žalostne posledice tega greha so segle do zadnje ga kota; domovi razpadajo, ljudje se selijo, nikjer več krepkih postav, uboji, prepiri, družinska sreča in tihi hišni mir je izginil. Mučeniške smrti bi bil vreden, kdor bi oviral resnično socialno delo, da se biser Slovenije ne potopi v morje alkohola.

Kdor pa je tako spreten mornar, da bi brezkrbno plaval v tem morju? Nihče! Kdor ima pamet v glavi in ne v žepu, gotovo ne bo nosil olja na to suho pokrajino, da se ne užge in do razvalin ne pogori?

Ljudstvo in mošnjejski občini je enotno. Posebnih kontrastov ni. Povprečno vsi istega mišljenja, vsi trpin. Neumno in zlobno pa je tisto vpitje o šnoparjih, o rdečenosti, katerim ni drugega mar, kakor alkohol. Kje v domovini so ljudje, ki pripadajo S. L. S. in so izključno antialkoholisti? Kje je vas, v kateri je ljudstvo pobožno do norosti in ni šnoparjev. Gospoda, tudi tisti, ki so volili po zapovedi raz prižnice radi; zelo radi pijo šnops in tudi njim velja zmerjanje »Slovenca« in »Domoljuba«. Ne kvasite strastnih besedi po kolonah časopisov in ne bežite ljudji, saj za vami tudi ne hodi sami čisti angelji in zlate duše. Pomedita pred lastno hišo, potem drugod!

Naklada ne bo niti za las zboljšala gmojnega položaja naših ljudi, ker kdor ga je pil pred naklado, ga bo pil tudi po nakladi. Ravlika je samo ta, da ga bo sedaj dražje plačeval

in še bolj gmojno rušil svoj dom. Vzgojite ljudi za resnične antialkoholiste, ne vzgajajte jih samo v svoje prišaste; mar naj vam bo nesebičnost, resnično ljubite kmet. In trpin, ne ljubite samo njih glasovne! Govorite raz prižnice otrokom, ženam in možem, fantom in dekletom o alkoholih, o nepopisnih bolečinah, katere seka v naše domove. Pripravljajte mladino resno, v kulturne ljudi in ko bodo stari v grobu in mladi gospodarji slovenskih domov, se nihče ne bo upiral nakladi na žganje in pivo. Decimirajte gostilne v okraju in ne zahtevajte novih, nepotrebnih (slučaj v Sešah). Kratko: začnite energično zgoraj, pri judovskih šnopsfabrikantih, mirno in resno pa v dušah mladine, ker ta je njiva, ki bo sprejela seme in rodila sad. Stari bodo preje legli v grob, kakor pa odložili steklenico.

Vzrok, zakaj je naša občina cepljena v dva dela je: izkoriščanje. Nekatere so bogate in zidali krasne domove, drugi trpeli in lačni hodili spaj pod raztrgane strehe. Hijene brez sra so sesali kmetstvo kri in se smejali krpom lepih denarjev, katere je nanosil kmet - trpin. Kakor v lepil časih kmetске odvisnosti, so gospodovali izjemalci, kmet je pa mislil, da bog tako hoče. In dajal je in dajal, sam pa stradal in trpel... Toda prišlo je spoznanje v njegovo dušo in uvidel je, da bog noče izkoriščanja, da bog zahteva samo to, kar je bžjega. — Izpregledali so in sklenili: doli s hijenami, ki pijo našo srčno kri in nas tirajo v propad.

Dražtiren primer izkoriščanja cele fare je vas Seše. Tam je gospodaril več kakor 20 let neki Rahot. Skoro vsak teden je letel s palčico preko lešanskega polja in ljudje so ga spoštljivo in udano povpraševali: »Kam pa, fam?« »E, danes imamo sejo!« je rekel. Letal je k sejam, delal malo, pa pogledal danes njegovo palačo in veleposestvo. In včasih je bila na tem domu največja revščina. Kaj pravite odkod toliko bogastvo? Najbrže mu ga je prinesel angelj gospodov in spanju, drugače jaz ne vem. Lešani bodo morda bolj vedeli, saj so občinitli! Dolgo je trajala lešanska nezavednost, končno pa je naredilo konec Rahotovemu srenjskemu gospodarstvu — par kajzarjev. Ni menda človeka v Lešah, ki bi ljubil in spoštoval sedaj tega človeka, kako moremo zahtevati, da bi ga volili v občinski odbor? Župnikove lepe besede ne izbrišejo spomina na slabe dni Rahotovega podžupanovanja.

Vprašajte Lešane in povedali vam bodo, zakaj niso volili tako, kakor je želel župnik! Spomin na izkoriščanje je napisal druge može na glasovnice in ne naklada na žganje.

Italijansko-turška vojna.

Boji okoli Tripolisa.

Poraz Italijanov dne 23. oktobra zvečer.

»Tanin« poroča o boju pri Tripolisu dne 23. t. m. sledeče: Polkovnik Nechet je poslal parlamentere v mesto, ki naj bi zahtevali, da zapuste Italijani zavzete pozicije, sicer da napade mesto. Tudi z ozirom na tujece bi bilo boljše, da se vrši bitka izven mesta. General Caneva je zavrnil to zahtevo. Na to je sporočil polkovnik Nechet konzulom v Tripolisu, da bo napadel mesto; če bodo tujei zaradi tega utrpeli kako škodo, zadene vsa odgovornost Italijane.

23. t. m. zvečer so hoteli Italijani s pomočjo aeroplana pregledati pozicije Turkov, toda Turki, ki so prišli že pred vrnitvijo aeroplana v bližino mesta, so izvršili naskok, ki je Italijane iznenadil. Bitka se je vršila v treh vrstah. Italijani so bili pri Gargarehu in pri Chariul Charbiju poraženi in so se morali umakniti pod varstvom oklopnice, ki so streljale na Turke. V Sredšču in pa na levem krilu so se Italijani nekaj časa upirali. Ker je bilo pa streljanje italijanskih oklopnice popolnoma brezuspešno, se je moralo tudi levo krilo umakniti. Turki so zasedli trdnjavo Missir Babo in izobesili tam otomansko zastavo. Italijanske baterije na kopnem so eno uro streljale, toda samo da so varovale umikanje levega krila. Centrum se je umaknil v mesto. Turki so uleteli osem poljskih topov in mitraliez in so zasedli artilerijsko in kavalerijsko vojašnico, ki je oddaljena četrt ure od mesta. Izgube Italijanov so velike.

Berolinski »Lokalanzeiger« poroča iz Tripolisa: V petek je bilo v boju 565 Italijanov usmrčenih in ranjenih. Izgube turških čet so majhne, dočim so izgube arabskih jezdecov velike, vendar pa ne tako velike kakor italijanske. Odkar je prišlo v mesto do upora, je zunanje mesto popolnoma zaprto. Italijani streljajo slabše nego Francozi pri Casablanci. Njihove orehnje discipline ni več, nošče je popolnoma zmešano in častniki deloma nimajo več moštv v svoji oblasti. Generalni štab je pre-nervozen, ravnotako orožništvo.

Nadaljnja poročila o italijanskih porazih.

Carigradski listi poročajo, da so se združeni Turki in Arabci v krvavih bojih, v katerih je bilo več tisoč Italijanov ujetih, zopet polastili Tripolisa in Benhasija. Druga poročila pravijo, da so Turki po zmagovitih bojih pozvali Italijane, naj zapuste obe mesti. V nedeljo se je govorilo, da so bili Italijani v odločilni bitki južno od Tripolisa popolnoma poraženi. Italijanska mornarica je morala zaradi velikih viharjev ostati deset milj od obali.

Bumelijski studenci.

Navzlic oficijoznim italijanskim poročilom se potrjuje, da so Turki zavzeli bumelijske studence, iz katerih dobiva mesto Tripolis potrebno pitno vodo. Ta velikanski uspeh Turkov so slavili pred sultanovo palačo in na različnih drugih mestih v Carigradu. Bumelijski studenci so za mesto Tripolis življenjskega pomena. Iz Italije bi se ne moglo nikdar toliko vode navoziti, kolikor je potrebno italijanske čete. Razentega je pa transport po morju zelo otežkočen. Če je vest, da so se Turki zopet polastili teh studencev, resnična, tedaj je že zdaj status Italijanov zelo slab.

Bitka dne 26. oktobra.

Berolinski »Lokalanzeiger« poroča: V četrtek zjutraj ob štirih se je vnel krvav boj, začetkom pri Cergarišu in Soki, potem pri Sokri, kjer so se Turki koncentrirali, ker so začele ladje streljati s šrapneli. Sto Arabcev je prodrlo italijansko armado in se poizgubilo v ozah. Prvič so se Arabci bojevali peš. V Tripolisu je bila cela garnizija alarmirana in pripravljena. Projektili Arabcev so frčali v mesto. Izgube so bile na obeh straneh velike. Turki se niso prostovoljno umaknili, temveč so bili k temu prisiljeni. Navzlic večkratnemu naskoku je bila njihova hrabrost brezuspešna. Ob enajstih je bil boj končan. Turki so izbornu organizirali promet s pomočjo karavan, tako da morejo dobivati potrebna živila iz južnih provinc. Arabci prihajajo v vedno večjem številu, celo iz najoddaljenejših pokrajin.

Poročaja v Tripolitani.

Berliner Tageblatt poroča, da italijanske čete edinele še branijo Tripolis. Govori se tudi, da so Turki zopet zavzeli mesto ter ujeli generala Canevo. Guverner Ekir Sami-Bej, ki je došel v Carigrad, je izjavil napram dopisniku »Berliner Tageblatt«, da stoji pred Tripolisom 30.000 Arabcev in da je 100.000 Arabcev mobiliziranih.

Kakor poroča »Frankfurter Zeitung«, navdajajo turške kroge zopet nove nade. Popolnoma namreč zapuajo izbornemu vodstvu Enver-beja in Fehti-beja. Po mnenju visokih turških častnikov bi vojna trajala lahko tudi deset let. Na noben način ne bo Turčija več pogajati se z Italijo na podlagi, da obdrži suvereniteto.

Grozovitosti Italijanov.

Milanska »Stampa« poroča o grozovitostih, ki so jih uganjali italijanski vojski 23. oktobra povodom ustaje Arabcev v Tripolisu. Vlačili so starce, žene, otroke, popolnoma nage in skupaj zvezane skozi mesto ter jih zapirali v kleti, od koder se je čulo njihovo ječanje in vpitje. Italijani so bili jezni, ker so imeli tako velikanske izgube. Tako je ostalo ta dan od treh stotnih bersaljerjev samo še 125 mož in od dveh stotnih infanterije pa samo še 60 mož. Bersaljerjski stotnik, ki so ga Arabci obkolili, se je ustrlel.

Izgube Italijanov.

Najvišji poveljnik tripolitanske operacijske armade je 30. t. m. sporočil brzojavno v Rim bistvo izgub, ki so jih imeli Italijani od 23. do včerajšnji 26. v bojih pred Tripolisom. 13 častnikov in 361 mož je bilo usmrtenih, 16 častnikov in 142 mož pa ranjenih.

Iz Egejskega morja.

Turško časopisje je navdušeno zaradi uspehov turških čet v Tripolitani. Poročajo tudi, da italijanske mornarice že dva dni ni v arhipelaguskem morju.

Iz Rima pa poročajo, da je prišlo v nedeljo pred otokoma Rhod in Mytilene do spopada med italijanskimi in turškimi ladjami. Italijani so bili zmagoviti.

Politična kronika.

V včeršnjem skupnem ministrskem svetu je prišel na vrsto tudi proračun za leto 1912. Oba finančna ministra sta izjavila, da je treba postaviti v proračun delne zneske za mornarico in vojsko, ki sta jih oba finančna ministra že dogovorila z vojnim ministrom. Vlada poleg teh zneskov ne bo zahtevala nikakoršnjih kreditov. Delegacije se sestanejo 27. ali 28. decembra. Za konstituiranje bo treba ene, za meritorna dela dve

seji. Delegacijam bodo predložili trimesečen proračun.

Iz Tangerja v Maroku poroča »Agence Havas«, da so Španci naskočili Aroilo in jo zavzeli. »Agence Havas« dostavlja: Te vesti prinašamo z vso rezervo, ker v tem trenutku ni mogoče presoditi njih resničnosti.

O akciji bivšega perzijskega šaha Mohameda Alija poročajo iz Teherana, da so Turkmeni, pristaši bivšega šaha, podprti od ruskih čet in ruskih topničark, popolnoma premagali perzijske vladne čete ter vzeli njih topove in taborišče. Bivši šah se mu di sedaj baje pri Gumisti.

Deloma fantastična so poročila o revoluciji na Kitajskem. Mlad kitajski cesar je baje zapustil svoj dvor in so pustili v Pekingu namesto njega nekega malega Kitajca, ki mu je zelo podoben. Kakor smo že poročali, so predvčerajšnjem ob 7. zvečer v Kantonu razobesili na vseh vladnih poslopih republikanske zastave. Iz notranjega Kitajskega poročajo, da so nekatera poslaništva svetovala tujcem, da naj zapuste svoja domovanja in se preselijo ob morje. Kakor poročajo iz Pekinga, so se revolucionarji cesarskim četam le malo ustavljali, ko so te prodirale proti Hankavu. Cesarske čete so Hankav baje tudi zavzele in na več krajih zažgale. V nekem razglasu zahteva vlada, da naj aretirajo podkralja v Nankingu in v Huknangu ter pošljejo v Peking, kjer ju čaka kazen. Pečat podkralja dobi baje Juansikaj. Zmaga cesarskih čet pri Hankavu je baje uspeh Juansikaja. Dokler so bile cesarske čete pod poveljstvom mandžurskih generalov, niso mogle napredovati. Juansikaj je odposlal tega generala v Peking ter oddal poveljstvo svojim pristajšcem. Juansikaj pa nima namena revolucionarje popolnoma ugonobiti, nasprotno hoče posredovati med njimi in vlado.

Štajersko.

Iz Celja. Za 4. zasedanje našega porotnega sodišča, ki se prične dne 20. novembra, so izzrebani sledeči kot glavni porotniki: Mihael Zevnik, posestnik v Zupelcu; Juri Dobrotinšek, posestnik pri Sv. Tomažu; Rajmund Bratanič, trgovec v Lučah; Alojzij Podmenik, užitinski uradnik v Bernici; Anton Delobel, mlinar v Prelaski; dr. Jos. Georg, odvetnik v Smarju; J. Maček, mlinar v Lesičnem; Anton Klavžar, mesar v Brežicah; Jos. Hrobath, posestnik v Celju; Anton Počivavšek, gost v Loki pri Zidanem mostu; Fran Pikel ml., posojilniški uradnik v Zalcu; Alojzij Terglav, posestnik v Grušovljah; J. Pušnik, posestnik v Konjicah; K. Schwentner, trgovec na Vrankskem; Jos. Stožice, posestnik v Trnovljah; Al. Goričar, gost v Libiji; M. Večaj, pos. v Lokah. F. Setine, pos. v Selah; S. Vidmar, pos. v Sp. Zrečah; Val. Ušen, pos. v Sp. Grušovljah; Iv. Skaberne, klepar v Celju; Jos. Radej, gost v Rajhenburgu; Franc Korun, trg. v Št. Petru v Sav. dol.; Jos. Špan, pos. v Dobropolju pri Sevnici; Alfred Pungaršek, knjigovez v Celju; J. Korber, klepar v Celju; A. Eller, krojač v Vojniku; Franc Černovšek, pos. v Št. Jurju ob J. ž.; Fr. Hasenbühel, pos. v Oplotnici; Iv. Pungaršek, trg. v Slovenjgradcu; Vinko Jamnik, mlinar pri Slovenjgradcu; dr. Fr. Zanoger, odvetnik v Celju; Fran Logar, gost v Studencu pri Trbovljah; A. Koren, župan v Petrovčah; Andr. Stegenšek, pos. v Tvečah pri Laškem. — Namestniki so: Iv. Rebek, ključavničar v Celju; Peter Dergane, mestni ekonom; Viktor Schwab, tovarnar; dr. E. Golitsch, zdravnik, Jos. Jarmer, lesotar; dr. J. Sernee, zdravnik; Jakob Videmšek, posestnik; Jos. Matič, trgovec; Julij Jicha, gost, vsi v Celju in Celjski okolici.

K shodu za povzdigo tujkega prometa v Celju nam pišejo: Zastopniki mesta Celja so na tem shodu igrali skrajno klavno vlogo. Vodilne glave našega »nemškega« Celja ne uvidijo, da je uprav Celje po svoji naravi legi poklicano za to, da postane središče malodane vsega tujkega prometa na Sp. Štajerskem. Celje je izhodišče potov v Savinske planine, iz Celja vodijo zveze v svetovno znana spodnještajerska kopališča. Človek bi pričakoval, da bodo prišli zastopniki mesta Celja na shod za povzdigo tujkega prometa z iniciativnimi predlogi in da bodo dostojno pozdravili vse one, ki hočejo sodelovati pri akciji, ki služi koncem koncev edinele v prid Celju. Ali za Celje je govoril slovenski poslanec in moral z dejstvi konstatirati, da ni storila niti mestna vladajoča klika niti njen poslanec niti najmanj za zboljšanje prometnih razmer — da o drugih rečeh niti ne govorimo. Ad vsem Marekhl! Kolikokrat smo že čitali v »Deutsche Wacht« o »korakih« poslance Marekhla za telefon-

sko zvezo z Rogasno Slatino! A prišel je — Nemeec in je konstatiral, da je zadeva s to telefonsko zvezo tam, kjer je bila najbrže še takrat, ko še se Marekhl niti sanjalo ni o kakem poslanstvu! Celje ima skrajno pomakljive zveze na Južni železnici s severom in jugom, istotako s Savinsko dolino. In zopet so se za zboljšanje teh zvez potovali Slovenci in celo od nemških Celjanov toli vsvo-vraženi glavar Müller — dr. Jabor-negg je vedel le povedati, da stavi Južna železnica »nepremagljive ovire«. Da, zgrižiti iz Celja slov. železniške uradnike — to znajo in dosežejo gospodje. To je pa tudi vse. Mesto da bi — kakor rečeno — Slovence radostno pozdravili, ako hočejo vkljub septembrskim orgijam celjskih nemških barab kaj za Celje storiti, so se smejali slovenski besedi in ponavljali napade »D. W.« na S. P. D. In zanimivo je, da sta te napade ponavljala dva človeka, čiju »nemštvo« je prav tako pristno kakor ljubezen in verna vladajoče klike za mesto Celje. Konstatiramo končno samo, da je bil državni uradnik v slov. deželi dr. Kallab toli predrzen, da je dolžil slovensko prebivalstvo nasilstev proti nemškimi potnikom v Sav. planine. Faktum je: shod je pokazal voditelje celjskega »nemštva« v skrajno slabi luči.

Iz Planine nam pišejo: Dne 22. oktobra smo imeli na Planini občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Predsednik je pozdravil došle člane, zlasti one iz okolice ter dal besedo tajnici. Tajnica poroča o delovanju podružnice med letom. Član in odbornik g. Gostiša iz Jurklostra je pridobil 6 novih članov, kar moramo z veseljem vzeti na znanje. Delegatinja na glavni skupščini v Trzinu je bila tajnica. Poročilo je končala z željo, da bi podružnica učakala še mnogi občni zbor ter se krepko razvila. Podružnica šteje 28 rednih in 2 podporna člana. — Gospod blagajnik nam je podal račun. Prejemkov je imela podružnica v preteklem letu 53 K 80 vin. Iz nabiralnikov se je nabralo 18 K 60 vin., narodnih kolkov se je prodalo za 10 K. Družbi se je torej poslalo 72 K 40 vin. — V novi odbor so bili izvoljeni: za predsednika dr. Bogomir Skaza, zdravnik na Planini; za podpredsednika Valentin Pulko, nadučitelj v Dobju; za tajnico Milka Bračičeva, učiteljica v Št. Vidu; za blagajnika Niko Treffner, gostilničar na Planini; za tajničnega namestnika Andrej Gostiša, učitelj, Jurkloster; blagajnikov namestnik je Miloš Jazbinšek, trgovec na Planini; odbornika sta Makso Križman, učitelj v Št. Vidu in Anica Nieferrgall, c. kr. poštarica v Planini. — Pri slučajnostih se je sklenilo, prirediti v poletju veselico v prid podružnice. — H koncu se zahvali gospod predsednik še enkrat zbranim ter zaključi tretji občni zbor.

Iz Ormoža. V zadnjem poročilu »Slov. Nar.« o volitvah v okrajni šolski svet ormoški je pomotoma izostalo, da je bil izvoljen tudi g. Makso Robič, trgovec v Središču. V okrajnem šolskem svetu je sedaj razporejen 4. razprednjaki: 1. klerikalci, Mešk, kateri je bil skupni kandidat.

Iz Ormoža nam pišejo: Dne 23. oktobra zvečer je padel s tovrnoga vrela na železniški progi med Veliko Nedeljo in Moškanjci med vožnjo en zavirač. Nesrečnej se je na glavi hud potlekel in si desno roko popolnoma zdrobil. V Ormožu so ga tovariši zgrešili. Železniški uslužbenci so ga na to celo noč ob progi zamaši iskali. Šele drugo jutro so ga našli železniški delavci in ga spravili v Ormož, kjer ga je dr. Heiss pregledal. Potem pa se je ranjenec s prvim vlakom odpeljal v Kanjo v bolnišnico.

Iz Maribora. V nemško - nacijskem taboru je nastalo veliko vznemirjenje: na glavni pošti v Mariboru je namreč nastavljenih celih 8 slovenskih poduradnikov napram 4 nemškim. Kolikor te gr. poduradnike poznamo, da prav nič ne politizirajo, nekateri so celo bolj mirni, kakor bi jim bilo potrebno. Da pa jih je poslalo pošto ravateljstvo, ki gotovo ni Slovincem na Štajerskem prav nič naklonjeno, v Maribor, je to le posledica žive potrebe. Na mariborsko glavno pošto zahaja toliko slovenskih strank, da bi nastale velike ovire pri poslovanju, ako bi ne bilo nameščenih slovenskih večjih uradnikov. »Slaviziranje« mariborske glavne pošte pripisuje »Marb. Zeit.« dvornemu svetniku dr. Ploju.

Mariborska Ciril - Metodova moška podružnica priredi v nedeljo, 5. listopada v mali dvorani Nar. doma svojim članom in prijateljem C. M. D. zabaven večer. To bo prvi tak večer, ki ga priredi podružnica; spored bo sicer priprost, a nič manj zanimiv in priporočamo vsakemu, da si ga pogleda. Da bo zabava res enkrat prav po ceni, znaša vstopnina samo 30 v, ravno toliko, da se krijejo neizogibni stroški. Onih gospodov pa, ki se jim je zdelo ta vstopnina prenizka, naj to ne moti, kot vstopnina se sprejme tudi vsaka večja vsota

in bo eventualni čisti dobiček v prid slovenske šole v Mariboru. Začetek ob osmih zvečer — po sporedni ples.

Akad. tehn. društvo »Tabor« v Gradcu naznanja, da si je na svojem običnem zboru 28. vinotoka izvolilo za zinski tečaj ta-le odbor: Predsednik: cand. phil. Ljud. Mlakar, podpredsednik: stud. phil. Greg. Čremonšek, tajnik: stud. phil. Maks Kovačič, blagajnik: stud. iur. Milan Kolar, knjižničar: stud. iur. Mirosl. Škrljanec, gospodar: stud. med. Jos. de Gleria, namestnika: stud. iur. Jos. Jeraj in stud. phil. France Ramovš, pregledniki: cand. iur. Julij Bučar, cand. tehn. France Fischer in cand. med. Rado Schober. Obenem obvešča javnost, da se vrši njegov prvoletniški večer 31. oktobra točno ob osmih zvečer v dvorani hotela »Zum Schimmel« (Reitschnlgasse). Slovanski gostje dobrodošli!

IV. narodna zbirka. II. izkaz. Gornjigrad (med. R. Mikuš) 52 K; Sv. Peter pod Svetimi Gorami (gdh. Olga Černelč) 20 K; Sevnica (tehn. Ernst Krulej) 40 K 70 v; Sv. Anton v Slov. Gorah, Gočeva, Sv. Trojica, Sv. Lenart v Slov. Gorah (phil. M. Kovačič) 100 K 02 v; Mozirje (gdh. Stanka Bleževa) 20 K; Braslovce (gdh. Ana Brišnikova) 37 K; Kokarje, Gorica (naduč. Rad. Knaflič) 23 kron 50 v; Sv. Saverij v Sav. Dolini (uč. Ignac Stermecki) 10 K; Sv. Juri ob Južni železni (uč. Karel Kveder) 7 K 20 v, skupaj v Št. Jurju 15 kron 20 v; Nova cerkev (pravnik Konrad Škoflek) 11 K; Sv. Juri ob Sečavci (zdravnik dr. Kreft) 34 K; Slovenjgradec (med. Vladimir Vrečko) 25 K; Sv. Marko nižje Ptuj (pravnik F. Kostanjevec) 7 K 10 v; Lehen, Ribnica, Brezno (gdh. Mica Urbanc) 69 K; Slovenska Bistrica (g. Viktor Starovašnik) 34 K 50 v; Konjice (gdh. Anica Ogorevc) 35 K; Dol pri Hrastniku (gdh. Miroslava Grus) 6 K 40 v. Vsem najlepša hvala! Klub naprednih slov. akademikov v Celju.

Koroško.

Podraženje mleka. V klerikalnih krogih v beljaški okolici se trudijo, da bi podražili zopet mleko. To s.a. ne sedaj 24 vinarjev liter, vzorniki krščanskega rodoljubja pa hočejo mleko podražiti na 28 vinarjev. Meščani in okoličani so zaradi tega silno ogorčeni, kajti mleko je bilo šele pred kratkem za dva vinarja podraženo.

Ogenj v ledenici. V ledenici gostilničarja in mesarja Karla Unshaden v Beljaku se je vnela slama, ki je bila polčena po ledu. Vžgala je razno posodo in na ledu shranjeno blago. Pod ognjem se je topil led in voda je poplavalila sosedno nižje ležečo klet. Gasilci so ogenj udušili s tem, da so zaprli dostop zraka. Škoda je precej velika.

Vlom v avtomobilno shrambo. V Celovcu je vzlomil neznan tat v avtomobilsko shrambo posestnika Feltrnelija. Tat je odnesel za več kot 500 K obleke in mnogo drugih, za vožnjo oprebnih predmetov, kakor svetilke, avtomobilsko uro i. dr. O tatu še nimajo nobene sledi.

Primorsko.

Kraški svet. V Branciji je peljal posestnik Franc Kobil dvoprežen voz gnoja v svoj vinograd. Ko je voz prekučnil, začela so se udirati pod konjena tla in pogrezala sta se vedno globlje v zemljo. Kobil je poklical na pomoč sosedo, ki so po napornem in večurnem delu potegnili konja na rob 3 m globoke odprtine. Podzemna votlina pa je še veliko globlja in le slučajno, da zapirata žrelo na onem mestu dve skali, se ima Kobil zalivaliti, da je rešil svoja konja. Odprtno bodo uradno preiskali in zavarovali dostop.

Požar. V Trečah se je vnelo večeraj gospodarsko poslopje posestnika Antona Civka. Ogenj se je razširil s silno naglico in preskočil tudi na hišo. Po peturnem delu treh požarnih bramb se je posrečilo ogenj omejiti. Škoda je velika. Civka je bil zavarovan le za poslopje.

Z vodenim strelom se je ustrlel v Trstu za pokopališčem pri Sv. Ani 37letni trgovski pomočnik Josip Bachman. Ustrlel se je v usta. Strel mu je popolnoma raznesel glavo. Vzrok samomora je neznan.

Smrt v riževem lijak. Za napolnjenje riževih žakljev ima tovarna za lučenje riža v Trstu velikanski lijak, ki meri zgornj v premeru 4 m in je 25 m visok. Včeraj se je med napolnjevanjem vrčezamoli spodnji del lijaka. Delavec Franc Poljšak je hotel ta nedostatek popraviti in je zlezl na rob lijaka. Pri delu je izgubil ravnotežje in padel v lijak. Njegovi tovariši so to zapazili, ustavili takoj dotok riža in izpraznili lijak. Toda predno so prišli do ponesrečenca, se je ta v riž zadušil in so ga potegnili iz lijaka že mrtvega.

Nove podzemeljske jame. V bližini vasi Lokve pri Trstu so odkrili dve novi veliki podzemski jami. Veščaki, ki so jami raziskali, so izrekli, da je ena teh jam večja in lepša kot Postojnska jama. Tudi ima baje lepše in bogatejše kapnike. Sredi te jame se nahaja precej veliko krasno jezero.

Argentinsko meso. V mesecu novembru pridejo v Trst tri velike pošiljave argentinskega mesa. Do konca leta pripeljajo parniki »Austria-Americane« v Trst blizu dva milijona kilogramov različnega argentinskega mesa, ki je namenjeno v Benetke in Svico, če ne bo Avstrija dovolila uvoza.

Dnevne vesti.

Za današnjo deželnozborsko volitev so klerikaleci zlasti v zadnjih dneh napeli vse sile. Ne samo da so prirejali shode. To je še najmanj, zakaj shodi so bili vsi mizerno obiskani in so bili prirejani sploh le zaradi lepšega in da so imeli klerikalni voditelji priliko govoriti dolge govore za »Slovenca«. Klerikaleci so preplavili mesto s »Slovincem« in z različnimi letaki in končno so poslali na volilce še celo armado podprenih muh, namreč klerikalnih agitatorjev in agitatoric. Napor klerikalcev je bil velik in bo veljal lepe denarce — uspeh se pokaže pa danes.

Na deželnem sodišču se gode zadnje dni zelo skrivnostne stvari. Kakor čujemo, kliče predsednik deželnega sodišča Elsnar odvetniške kandidate, ki so v sodni praksi, k sebi, jim odvzame častno besedo, da ne bodo o tem, kar bo z njimi razpravljali, nikomur ničesar povedali, ter jih na to pesti na vse načine, dokler se mu ne zavežejo, da mu bodo pokorni v vsakem oziru. Ne vemo sicer, na kaj se nanaša ta brezpogojna pokorščina, ki jo zahteva Elsnar od odvetniških kandidatov, to pa vemo, da je tako postopanje nemoralno in naravnost protizakonito, ker je v smislu kazenskega zakona navadno izsiljevanje. Predsednik deželnega sodišča, ki bi moral biti v deželi prvi zaščitnik zakonov, torej sam krši zakon in v zakrivljaj dejanja, ki so v direktnem nasprotju z zakonitostjo. Pri Elsnarju se temu čisto nič ne čudimo, saj vemo, da je strokovno docela nesposoben. In prav radi tega, da prikrije to svojo totalno nesposobnost, se je vrgeel na jezikovne naredbe, da bi si na tem polju nabral lovorik, ki si jih sicer kot sodnik in predsednik sodišča ne more izvojevati. Elsnar torej hoče briljirati ne kot sodnik, za to sploh nima nobenih sposobnosti, marveč samo kot politik in pokoren izvrševalec ukazov nemškega »Volksrata«. Takšen predsednik deželnega sodišča s takšnimi kvalifikacijami pa je od muh in v interesu pravosodstva je, da se ga čim najpreje odstrani z njegovega mesta. Zato pa naj skrbje slovenski poslanci.

Izobraževalno - politični tečaj se prične v torek 7. t. m. zvečer ob 8. v Narodnem domu (soba poleg male dvorane v I. nadstr.). Tečaj obsega 34 predavateljskih ur in se bo vršil vsak torek, četrtek in petek od 8.—10. zvečer. Predavanja teoretičnega in praktičnega značaja bodo pojasnjevala vse stroke javnega življenja in jih bo s pridom poslušal vsakdo. Prisilgate na tajništvo (Wolfova ulica 10) se sprejemajo še do konca tega tedna. Podrobni programi za tečaj bodo koncem tedna v tajništvu na razpolago.

Letošnje občinske volitve na Kranjskem so pokazale, da se bodo novega občinskega volilnega reda klerikaleci še bridko — kesali. Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade! Resničnost tega stvarnega pregovora se je začela izkazovati pri letošnjih občinskih volitvah. Klerikaleci so prikrili občinski volilni red tako, kakor so ga potrebovali, da bi svoji stranki zagotovili gospodarstvo v deželi. Upali so, da bodo napredno strujo na Kranjskem popolnoma zadušili in za vedno zavladali v deželi. Da je prišlo drugače, čisto drugače. Malo časa je še v veljavi splošna in enaka volilna pravica za državni zbor, ali njen vzgojni vpliv se je že pokazal. Provozročila je živahno zanimanje za javne zadeve tudi v krogih, ki so bili prej popolnoma indiferentni. Ljudske mase so e prebudile in začele so se dvigati proti klerikalnim magnatom, koritarjem in bisagarjem. Tudi novi občinski volilni red ima že svoje konsekvence. Napredna stranka je izgubila Kamnik, kjer ni imela nikdar posebno trdne večine, klerikaleci pa so izgubili celo vrsto velikih in važnih občin, takih, kjer so zanesljivo mislili, da bodo zmagali, in takih, ki so bile dolgo njihove. Po celi deželi skoro je zavladalo novo politično življenje in sicer takega značaja, da go klerikaleci ne morejo biti veseli, ker jim nič dobrega ne obeta. Če pojde razvoj javnih razmer tako, bodo klerikaleci še grdo kleli novi občinski volilni red.

Besede in dejanja. Zupnik pri Sv. Jakobu g. Barle je v nedeljo

pridigoval o božji ljubezni in o ljubezni do bližnjega. Lepo je govoril, da moramo svojim sovražnikom odpustiti in jim dobro storiti, ako hočemo priti v nebesa in postati deležni božje milosti. Res, lepa pridiga in lepe so bile besede. Take pridige in take besede se dostikrat slišijo iz blagoslovljenih ust, a kaj ko se tako malokdaj vjemajo z dejanji onih istih ljudi. Klerikalcem vedno zatrujejo, da stoji strogo in nepremično na katoliškem stališču in na stališču tiste klerikalne morale, ki jo je oznanjal v nedeljo tudi župnik Barle. Dejanja klerikalcev pa kažejo, da ti ljudje zaničujejo katoliško stališče in pljujejo na katoliško moralo. Kako se klerikali držijo božje zapovedi, da moramo sovražnikom odpustiti in jim dobro storiti in jih povrh še ljubiti? Morda s tem, da je dr. Šustersič proglasil politični boj kot liberalcev? Morda s tem, da je duhovnik dr. Krek obljubil pripeljati toliko in toliko tisoč kmetov, ki bodo ljubljanske naprednjake poglajali v luknje za pse in ki je oznanjal, da je liberalce pometati v grapo in jih s kamni pobiti? Morda s tem, da dr. Lampe odreka bolnim ljudem deželne podpore, zato pa daje denar nazrtim menihom? Morda s tem, da je služabnik cerkve, ki uči ljubezni do bližnjega vrgel poštenega paznika iz prisilne delavnice na cesto, samo zato, ker je čital napredne časopise? Ko je dotični zaradi ljubega kruhka prosil, naj bi se mu odpustilo, ni imel ne dež. odbor, ne dr. Lampe nobeno ljubezni do svojega bližnjega. Na prižnici imajo duhovniki polno sladkih besedi o ljubezni do bližnjega, tisti duhovniki, ki stojijo pod praporom stranke, ki jo vodijo Šustersiči, Kreki in Lampeti. O ti hinavščina, kako si grda. Toda h koncu gredo časi, ko so se smeli blagoslovljenci na prižnici sladkati v življenju: pa divjati, kakor volkovi. Besede in dejanja se morajo vjemati. Za tako krščanstvo pa, kakor je z dejanji kažejo dr. Krek, dr. Lampe in drugi taki možakarji veljajo krepke besede, ki jih je zadnjič zapisal vrli zminski župan Dagarin!

— Klerikalni poštenjaki na Viču. Hočemo povedati javnosti, kakih umazanosti se poslužujejo naši patri v doseg svojih namenov. Pri občinskih volitvah so dobili naprednjaki večino. Bilo je torej vsakemu jasno, da mora tudi za župana biti izvoljen naprednjak. Da bi pa naš čampa to preprečil, hotel je zadnji trenutek pred volitvijo župana več naprednih med pregovori za svojo stranko. Naravnost ukazano je bilo iz župnišča: »Podpišite se, da boste tako delovali, kakor vam bo zapovedala »Slovenska ljudska Stranka«. Ne bi verjeli, da morete, gospod župnik, danes navajati poštene može k izdajstvu, k najnepoštenjšemu dejanju, kar jih pozna zgodovina, jutri pa govoriti s prižnice o poštenosti in značajnosti. Dobili ste, gospod duhovni oče, zaslužen brc; naši možje so vam pokazali, da niso napredaj za liter vina ali kos pečenke. Mislili smo, da samo patra Teodora, kateremu vi sami pravite: naš petelin, razjeda gorečnost do »S. L. S.«; zadnje čase pa smo uvideli, da ima tudi vas, gospod župnik, pater Teodor na »špagi!« Pri veliki večini svojih faranov ste izgubili ves ugled! Zavidamo občinski odbor, da so dobili v svojo sredo tako značajnega moža kot ste vi, santo padre! — Pred volitvami se je razleglo iz »Katoliškega (Društvenega) doma« vojni klic vpitje: »Boj na nož!« To ste vpili v času, ko je Teodor videl veliko klerikalno večino v vseh treh razredih in je v svetih in pobožnih mislih že vodil občinske posle, danes pa, ko ste poraženi, pozivate v sobotnem »Slovenec« k slogi. Kar ste hoteli, to ste dosegli: boj. Pri volitvah se nismo vstrašili vašega bojnega klica, se manj se ga bojimo danes. Prvi odgovor na vaš bojni klic naj bo: Svoji k svojim!

— Lažnjiva razkritja »Slovenca« o občinski upravi v Mostah. Današnji »Slovenec« bo prinesel razna lažnjiva razkritja o onih 3000 kronah, ki so izginile iz obč. blagajne v Mostah. »Slovenec« bo skušal vso krivdo zvreči na umrle Zakotnika, Stareta in Marenčiča, ker ve, da se ti trije ne morejo zagovarjati. Boljše bi pač bilo, da »Slovenec« nekoliko pobrsk po žepih svojih pristašev — zakaj noče o teh ničesar slišati? — Danes bo imel Orehek zopet mnogo dela z raznašanjem »Slovenca«. Povemo pa je danes klerikalcem, da z naloževanjem in sumničenjem mrtvih ne bodo dosegli prav nikakih uspehov pri poštenih ljudih, kvečjemu pri osebah Oračnega kalibra. Gerenta Oražna pa končno vprašamo, zakaj ne reagira na očitjanja v gostilni pri »Birnžu«.

— Po volitvah v Kamniku. Piše se nam: Klerikali so zmagali pri obč. volitvah. Zmagali so vsled izdajstva in s pomočjo goljufije. Upamo, da bo izvežbano pero popisalo, kar se je godilo pri teh volitvah. Tehant Lavrenčič in njegovi pomagaliči, ki so toliko letali po Kamniku in ljudi lovili, begali in terorizirali, bo-

do zdaj lahko počivali. Tehant Lavrenčič in upokojena župnika Poč in Koželj se bodo zdaj zopet lahko kvar-topirstvu udali. In zopet bo tehantova dekla jokala po Kamniku: Oh, jaz toliko trpim in prodajam po mestu, g. tehant pa vse zašpilajo na kvarte. Oh, še nikoli nisem slišala evangelija, da bi bili apostoli kvar-tali. — Župnik Cegnar iz Stranji je ves obupan stal notri na volišču, ker se je bal, da bi stranka črnih oderuhov in bisagarjev propadla. A ko se je obrnilo za klerikalce na dobro, se je tehant kar obližoval, tako so se mu sline cedile. Bomo videli, kako bo zdaj klerikalna stranka delala in kaj bo naredila.

— Pravica, da prepíše volilne imenike za občinske volitve ima vsakdo. Župan v Dobrunjah je za-branjal prepis volilnih imenikov, na pritožbo volilcev pa je izdalo okrajno glavarstvo za ljubljanske okolice ta-le ukaz: »Županstvu v Dobrunjah. Županstvo se opozarja na § 17. občinskega volilnega reda in se županstvu naroča, da ne brani nikomu, da se volilni imeniki pri županstvu prepíšejo. C. kr. okrajno glavarstvo, v Ljubljani, dne 30. oktobra 1911.« To, kar velja za Dobrunje, velja seveda tudi za vse ostale občine po deželi.

— Kaj pa to? Redar št. 8 je imel danes službo na volišču. Naloga stražarja je, da skrbi za red, nikakor pa ni ne njegova naloga, niti njegova pravica, da kontrolira volilce. Zgodilo se je pa danes, da je redar št. 8 ustavil nekega gospoda, zahteval od njega volilno legitimacijo, jo revidiral in potem šele gospoda naprej pustil. To je že malo preveč in si tako postopanje prav odločno prepovedujemo.

— Vojaška vest. Polkovnik Igo Schmidt pl. Fussina je imenovan za poveljnika ljubljanske 44. domobranske pehotne brigade.

— Škratlata pred vratni Ljubljane. Na Brezovici divja škratlata in se razširja zdaj tudi že po vaseh okrog Brezovice. Skoro je že ni hiše, kjer bi ne imeli bolnika. Škratlata spada med najnevarnejše bolezni in se jako hitro razširja. Človek bi mislil, da bo šolska oblast hitela zapreti brezoviško šolo, saj se v šoli bolezen najlažje raznaša. A to se ni zgodilo. Posledica tega je, da se je škratlata tako močno razširila in da jo dobivajo zdaj ne več samo otroci, ampak tudi odrasli. Z ozirom na bližino okuženega okoliša je prav lahko mogoče, da se zanese škratlata tudi v Ljubljano. Kaj vendar misli šolska oblast, da brezoviške šole ne zapre?

— Togota ljubosumnosti. V poljanskem okolišu stanuje gospa, ki daje svoji ljubosumnosti izraza na način, ki presega že vse meje. Njena ljubosumnost velja neki dekli. Ko je ta dekla 24. t. m. zjutraj peljala zelenjavo na trg, jo je dotična gospa z neko žensko čakala na oknu, v sobi pa je za vse sinjaje imela skritega še nekega moškega. Dekla sta gospa in njena prijateljica zvrabili v sobo, češ, da bosta od nje salato kupili. Dekla je res šla v sobo. Najprej so ji ponudili žganja, ki ga pa ni hotela piti, med tem pa vrata zaklenili. V trenutku je bila dekla na tleh, gospa pa s krtačo nad njo. Napadena dekla je tako kričala, da je bila vsa hiša pokonci. Ljudje so začeli tolti po vratih in klicati, a vse je bilo zaman. Šele čez dolgo časa so se odprla vrata in sta ženski pahnili ven in še za njo kričali. Isti večer je gospa deklo še enkrat na ulici napadla in jo s pomočjo neke druge osebe tako pretepla, da je morala dekla v bolnico. To so prav idilične razmere!

— Glavna posojilnica in coprniki. Kako duhovniki naše verno ljudstvo slepe, kaže nam naslednji resnični dogodek. Ubog kočar na Dolenjskem, precej blizu Ljubljane, se je polakomnil Hudnikovih obresti in je nosil svoje prihranke v »Glavno posojilnico«. Ali prišel je konkurz in kočar je šel vprašat župnika za svet, kaj mu je treba storiti, da dobi svoj denar nazaj. Kočar nima velike vloge pri »Glavni posojilnici«, ima le nekaj čez 1000 K. — Hranil je leta in leta, postaral se je in prišel v konkurz. Morile so ga skrbi, toda župnik je rekel, da mu bode pomagal. Dejal je, da je dr. Šustersič tudi zadružnik »Glavne posojilnice«, da bo z njim govoril, da dobi kočar svoje denarje gotovo. In župnik je še rekel, da bo kočar prav gotovo dobil denar, ako se zaobljubi, da mu bo plačal 100 goldinarjev. Ako mu kočar obljubi 100 goldinarjev, bo župnik izprosil pri Materi božji na K. in v Š., da bo kočar dobil vse denar iz konkurza. Kočar je župniku to obljubil in nam je to sam pripovedoval in je uverjen, da mu bo Mati božja pomagala na priprošeno gospoda župnika.

— Zatekli so se pretečeni teden trije psi-prepelčarji na Osovniku pri Škofji Loki. Dva in sicer eden črne barve, se nahajata pri kmetu na »Gontah« pod Osovnikom, tretji pa. psica, stara krog 1. leta, rjavo pega-sta, pri g. Franc Dolencu, lesnem tr-

govcu v Stari Loki, kjer naj se zglasi: lastnik.

— Neve vrste lev. V zadnjem času se je mudil pri neki kajtarji v Illovi gori v okraju Račna neki 20 let stari potepuh. Ko so sosedi za to izvedeli, so prišli pred hišo, da ga primejo. Našli so hišo zaprto ter trkali na vrata in sahtevali, da jim odpre. Tujec pa je pobegnil skozi druga vrata in bežal proti gozdu. Za bežečim je tudi nekdo ustrelil in ga je menda tudi ranil.

— V Kokri utonil. Dne 29. oktobra dopoldne je šel 6¹/₂ letni posestnikov sin Grašič iz Huj pri Kranju s svojo 4letno sestrico v mesto. Šla sta čez brv pri tovarni za milo in sodo ter je pri tej priliki padel deček v Kokro in utonil. Voda ga je neela do Pavlerjevega mlina, kjer so ga našli ob 11.

— Zanimiv prizor. Prijatelj našega lista nam piše: Po letošnjem sokolskem zletu v Zagrebu sem z večjo deško družbo obiskal Bled in potem Bohinj. Ravno opoldne smo prišli mimo hospica Sv. Duh. Zelodci so se oglašili in ustavili smo se. Našli smo tam 16 duhovnikov pri kosilu. Bil je petek. Gospodje so jedli kakor mlatiči. Cele tri ure so sedeli pri kosilu in jedli in jedli. Kakor je pravila natakara, so bili v ti družbi tudi »gnadljivi firšt in škof«, če se ne motim, krški. Za nas ni bilo ta dan v hotelu dobiti drugega, kakor cvrta jajca; vse so snedli duhovni gospodje. Poznalo se nam je pač, da smo Sokoli in da ne prihajamo iz Olomunca, kjer se je vršil par dni prej katoliški shod.

— Vest o napadu na sprevovalnika Leskovarja, ki smo jo priobčili večeraj, je bila netočna. Sprevovalniku Leskovarju se ni nič zgodilo, pač pa je dotičnik ki bi moral doplačati vozni listek skočil z vlaka med vožnjo med Rimskimi toplicami in Zidanim mostom. Nesrečnik je bil močno vinjen. Skočil je skozi okno pri vratih. V dotičnem kupeju je bil tudi neki mornar, ki je skušal moža zadržati, toda iztrgal se je in skočil skozi okno. Z Zidanega mostu so se peljali s trezino iskat ponesrečenca. Našli so ga ob progi: težko poškodovanega. Prepeljali so ga v bolnico v Celje. Kakor se je dognalo, se mož piše Suhadolce in je po poklicu železniški delavec. Ves dogodek se je vršil v brzovlaku št. 1, ki vozi iz Dunaja v Trst in ki prihaja v Ljubljano zvečer.

— Elektroradiograf »Ideal«. Spored za tork 31. oktobra, sredo 1. in četrtek 2. novembra: Žurnal Pathé. (Tedenski pregled, najnovejši, šport, moda.) Ponesrečena vojna ladja v Toulonu. (Aktualno.) Čuda Röntgenovih žarkov. (Jako zanimiv znanstven posnetek.) Poroka nadvojvode Karla Franca Jožefa s princesinjo Zito Parmeko. (Bodoča prestolonaslednica.) Stenotipisti. (Komična privlačnost.) Zvečer namesto Žurnal Pathé: Ljubosumni Cow - Boy. (Zanimiva drama.) V petek, 3. novembra specialni večer s prekrasno živaleško sliko »Prijateljstvo do živali in drugimi lepimi slikami. Istotam nahaja se tudi moderna električna fotografija. 12 slik stane samo 80 v. Otvorjeno vsak dan od 9. dopoldne do 10. zvečer.

— Elektroradiograf »Ideal«. Od danes naprej do večveč četrta sta na sporedu dve aktualni sliki, na kateri se slav. občinstvo posebno opozarja in sicer: »Poroka nadvojvode Karla Franca Jožefa s princesinjo Zito Parmeko« in pa komična privlačnost »Stenotipisti«. Pri večernem sporedu predvaja se še velika ameriška drama »Ljubosumni Cow - Boy«. — Napad pred poljiško stražnico v Trnovem. Snoci med 1¹/₂ in 2¹/₁₀ je šla ga. Janušova iz mesta domov. Komaj zavije čez Gradaščice most, ji pride nasproti neki mlad človek. Ko se je ozrl na vse strani in videl, da ni nikogar v bližini, pograbi za torbico, katero je imela Janušova seboj ter jo ji hoče iztrgati. Gospa se prestraši in zakliče na pomoč. V torbici je imela precej dragocenosti, katere je nesla domov v popravilo. Zlikovec, ko vidi, da prihajajo ljudje, steče, ne da bi kaj ukradel, ker je gospa dobro držala svojo torbico, po Trnovskem pristanu na Opekarso cesto in izgine zasledovalcem. Menda bo vseeno padel v roke pravice, če se je tudi za enkrat odtegnil isti.

— Nepošten hlapec. V neko tukajšnje trgovino z obleko je bil undinjan pred dvema mesecema 21letni Jakob Šoštar iz mariborskega okraja, pri katerem je gospodar kmalu opazil nepoštenost. Začel ga je nadzorovati in opazil, ko je pred odhodom domov spravil na stranišče zavitek nove obleke, katero je ukradel v trgovini. Po aretaciji se je dognalo, da je Šoštar ukradel poleg te obleke še dve pelerini, tri druge obleke, kakor tudi čepice in klobuke ter vse to poprodal nekemu čevljarju in nekemu mizarju. Po policijski predpreiskavi so ga izročili deželnemu sodišču.

— V nedeljo je aretirani orožnik na Škofelji brusarja Dominika Močnika iz Modrio v Italiji. Ker je na sumu, da je izvršil v Šmarju hudodelstvo poskušnega rop. Aretiranec se je

bil orožniku uprl in ga je zamogel ukrotiti le s pomočjo drugih.

— Mrtveca je našel minuli teden v lici posestnik Martin Žagar. Truplo, katerega identiteta se ni dognala, je baje ležalo v vodi že par mesecev.

— S ceste. Snoci je posestnikov sin Vincencij Pader po Dolenjski cesti tako neprevidno vozil, da je zadel v električni voz in s tem svojega znatno poškodoval. Tudi na vozu sedeča Frančiška Okornova se je vsled sunka tako poškodovala, da je morala v deželno bolnišnico.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 50 macedoncev in 10 Hrvatov, nazaj je prišlo pa 200 Hrvatov, 155 Hrvatov se je povrnilo iz Prusije.

— Izgubljeno in najdeno. Trgovski vajenec Anton Pire je izgubil bankovec za 20 K. — Gabriela Tavčarjeva je izgubila zlato žepno uro. — G. Gustav Kobal je izgubil denarnico z manjšo vsoto denarja. — Sluga Ivan Jakopič je našel denarnico s srednjo vsoto denarja. — Našla se je srebrna ovratna verižica, lastnik jo dobi pri g. Zalarju, pek. mojstru na Starem trgu št. 3.

Narodna obramba.

— Šentpetrška ženska in moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 5. novembra t. l. v hotelu »Štrkelj«, v Kolodvorski ulici, v korist glavni družbi svoj obiajni »Martin Malenčkov večer«, na katerem sodeluje iz prijaznosti slov. pevsko društvo »Slavec«. Poleg petja vsebuje spored še lov na sreo s krasnimi dobitki, med njimi tolsta »martinova goska«, več šaljivih prizorov itd. Vstopnine ni. Ni nam treba še posebe naglašati, da je gostilniška kuhinja in klet pri Štrkelju poleg meščanskih cen na izbornem glasu. Pričetek ob pol 8. zvečer. Prijatelje društva vabimo vljudno k mnogobrojnemu posetu.

— Podružnica sv. Cirila in Metoda na Bledu priredi v proslavo 25. letnice svojega obstoja dne 5. novembra t. l. ob 5. popoldne v gostilni »pri Kapsu« veselico s skrbno zbranim sporedom.

Društvena naznanila.

— Kolone priredi »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v nedeljo, dne 5. novembra v gostilni Srakar - Babič na Dolenjski cesti. Vsak, kdor plača 40 vstopnine, dobi zastojno jetno klobaso izvrstne kakovosti z zeljem. Igrali bodo tamburaši. Začetek ob poln 4. popoldne. Na razpolago bodo zgornji in spodnji prostori gostilne.

— Pevsko društvo »Slavec« zapoje tri zbere žalostnike, na dan Vseh svetnikov ob pol 4. na novem pokopališču pri Sv. Križu.

— »Sava«, društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov na Dunaju ima v petek, 3. listopada t. l. ob 9. zvečer v restavraciji »Schwarzspanierhof« Schwarzspanierstrasse, svoj 1. redni občni zbor.

— Iz Dolenjske Logatec. Pevski zbor »Sokola« bo pel kakor običajno, tudi letos na Vseh svetnikov dan ob 6. zvečer na dolenjskojaskem pokopališču v spomin preminulim bratom. — Pri klerikalnem konsumnem društvu morajo vladati prav čedne razmere, da je pred kratkem odstopil kot podnačelnik mož, ki se je svoje dni najbolj trudil za ustanovitev omenjenega društva. Okrajno glavarstvo je v zadnjem času izdalo prepoved glede prodaje gotovih predmetov, katere so klerikalni poštenjakovi brez vsakega dovoljenja razpečevali v konsumnem društvu. Baje se klerikalci brigajo za to prepoved toliko, kakor za lamski sneg in je dolžnost c. kr. okrajnega glavarstva, da stopi v tem oziru klerikalnim ptičkom pošteno na prste. — Klerikalci so pretečeno nedeljo zopet imeli shod, na katerem je Gostinčar med drugim volilec priporočil kandidata S. L. S., češ, da se bo le potem v občinskem zastopu oziralo na njih težnje in prošnje, če bodo v njem sedeli pristaši S. L. S. To je navadna laž, oziroma farbarija. Klerikalcem se pred sedanjim naprednim županom tako dobro godi, da se jim niti potem ne bo več tako, ko bodo sami gospodarili. Sleherina želja se jim namah izpolni. Kje bi drugače še bil »Društveni dom« in kje župnišče, iz katerega sedaj župnik za zahvalo naprednjake zmerja in proti njim ruje. Na shodu se je oglasil tudi župnik in priporočal slogo pri volitvah. Mu mora biti pač znano, da pametni klerikalci ne bodo volili v občinski zastop mož, ki se jim takorekoč vsiljujejo in o katerih vedo, da se znajo samo širokoustiti, ne naredijo pa ničesar.

— Napredno politično društvo za logaški okraj priredi prihodnjo nedeljo v Logatecu javen shod, na katerega že danes opozarjamo vse somišljenike. Na shodu bo govoril naš rojak g. Adolf Ribnikar tržni nadzornik v Ljubljani.

— Ohrtua zadruga na Bledu. Na željo več mojstrov priredi obrtna za-

druga na Bledu vzajemno z zavodom za pospeševanje obrti na Kranjskem tečaj za knjigovodstvo in korespondenco za obrtnike. Prišel se bo tečaj 9. novembra in bo trajal do 17. decembra t. l. torej 5 tednov. Pouk bo dvakrat na teden in sicer v četrtek popoldne od 2. do 5. ure in v nedeljah dopoldne od 9. do 12. ure, ter je brezplačen. Poučeval bode g. Josip Gogala iz Ljubljane. Za učila mora vsak udeleženec takoj vpsolati 10 K ter dobi preostanek nazaj konec tečaja, kar se ne porabi. Kdor se tečaja udeleži, bo moral točno obiskovati določene ure pouka. Število udeležencev je omejeno od 15 do 25 ter se prosi zaradi tega takojšnje priglasitve. Pouk bo v Bleskem domu.

— Z Bleda. Olepševalno društvo »Zarja« na Rečici želi v domači vasi in v kolodvorski okolici s svojimi majhnimi sredstvi zboljšati promet s tuji. V ta namen je že preteklo leto napravilo drsališče na travniku. Letos je poskušalo z napravno kopališča za otroke na domačem potoku, ki se je dobro obneslo. Treba bo še na raznih razglediščih klopi napraviti, steze popraviti itd. Vse to je pa zvezano s stroški, katerih društvo ne zmore. Zato napravi društvo prihodnjo nedeljo 5. novembra ob 6. uri zvečer v hotelu »Triglav« (pri Peterne-lu) veselico s tombolo in plesom, h kateri se vabijo naši prijatelji.

— Akad. društvo slov. veterinarjev na Dunaju« si je izvolilo na občnem zboru dne 27. oktobra t. l. za tekoči zimski tečaj sledeči odbor: predsednik: tov. Fr. Zavrnik, podpredsednik: tov. Ivo Pestotnik, tajnik: tov. Fr. Baš. blagajnik: tov. Fr. Lobnik, gospodar: tov. P. Rihtarič, namestnika: tov. Jos. Samec, tov. Š. Zibert, preglednika: tov. Fr. Veber, tov. Janko Vizjak.

— »Adrij« v Pragi. Na I. rednem občnem zboru akad. društva »Adrij«, dne 25. t. m. se je sestavil za zimski tečaj 1911/12 sledeči odbor: Predsednik: stud. iur. M. R. Lemež, podpredsednik: cand. iur. France Tavželj, tajnik: stud. iur. Rihard Jug, blagajnik: stud. iur. Kazimir Gnus, knjižničar: cand. ing. Drago Leskovšek, časninar: stud. mach. Rudolf Švajcar, gospodar: stud. ing. Ivan Žerjav, namestnika: stud. med. France Marinič in stud. med. Ivan Rak, preglednika: cand. ing. Janko Mačkovšek in cand. med. Ivan Jurčko.

Prosveta.

— Iz gledališke pisarne. Danes zvečer se poje tretjič v sezoni B. Smetana krasna opera buffa v treh dejanjih »Prodana nevesta«, ki je dosegla že dvakrat letos velik uspeh. Predstava se vrši za nepar-abonente. — V sredo na Vseh svetnikov dan se igra Raupachova zaloigra »Mlinar in njegova hči« pri zelo znižanih cenah izven abonementa, za lože par. Občinstvo se opozarja, da je začetek predstave že ob 7. — V četrtek prvič na našem odru »Kralj (Sire)« tragi-komedije Francoski spisal Henri Lavedan. Dejanje se vrši za časa februarske revolucije v Parizu l. 1848. Zarota je naperjena proti tedanjemu kralju Ludoviku Filipu. Predstava se vrši za nepar-abonente.

— Henry Lavedan: Kralj (Sire). Dejanje te tragi-komedije se godi v Parizu pred in med februarsko revolucijo l. 1848., ki je bila začetek vseh evropskih revolucij. Kralj Ludovik XVII. je bil izdihnil pod sekuro, njegov nedorasli sin je umrl v bedi in ponižanju (nato je sledil cesar Napoleon I.), kralj Ludovik XVIII. je umrl 1824., nato je sledil njegov brat kot Karl X., ki pa ga je poglajala julijanska revolucija s prestola že l. 1830 in ki je umrl v Gorici l. 1836. Francoski narod je odrekel starejšemu rodu Bourbonov za veno pravico do prestola ter je proglasil glavarja mlajšega rodu Bourboncev, Ludovika Filipa Orleanskega kraljem Francov. Ta »državljanski kralj« pa se je opiral le na bogato meščanstvo in na svojo narodno gardo. Zato so ga sovražili aristokratje in nižji sloji. Republikanci so imeli torej proti kralju najhujšo zaslombo v plemstvu in v masah. Ker je kralj Ludovik Filip omejil volilno pravico le na najbogatejše kroge ter je zatrl vso svobodo društvenega gibanja in tiska, je kralja sovražilo vse. Atentat se je izvršil nanj za atentatom, a kralj je ušel raketlom vseh različnih krvavih zarot. Dne 22. februarja 1848 pa je izbruhnila v Parizu strasna revolucija. Ko se je pridružila revolucionarjem še večina vojske, je kralj z vso famulijo pobegnil na Anglesko, kjer je že l. 1850 umrl. Pariz je postavil republikansko vladu, in pesnik Lamartine je bil predsednik. Iz te revolucionarne dobe je zajel Henry Lavedan, moderni francoski dramatik, svojo najnovejšo dramo. V sredi dejanja stoji fanatična oboževalka stare bourbonske linije in sovražnica kralja Ludovika Filipa. Gdč. de Saint - Salbi veruje trdnj, da sin Ludovika XVI. se živi in zanj, za Ludovika XVII. deluje. Da bi jo

ozdravil te manije, aranžirala njen zdravnik in izpovednik komedijo, v kateri ima igralce in republičan Roulette glavno vlogo. Royalisti in zarotniki nastopajo v tej komediji, ki se zaključuje s junaško smrtjo Rouletta, ki pade — dasi zarotnik proti kralju — v obrambi kraljeve osebe.

Umetnost.

Slavni Sečičkov kvartet iz Prage, priredi v nedeljo dne 12. novembra v Ljubljani v dvorani Mestnega doma krassen komorni koncert. Sodelovali bodo umetniki iz slavne Sečičkove goslarke šole gg.: K. Lhot-sky, I. violina, K. Prochazka II. violina, K. Moravec violončelo in L. Zelenka čelo.

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Vsebinska novembrska zvezka: 1. Demetij: Na romanju. — Na promenadi. — Brez zadostneje 2. Jos. Premk: Iz cikla »Mira«. 3. Rado Murnik: Hči grofa Blagaja. Roman. (Dajle prih.) 4. Ivan Cankar: Na peči. 5. Anton Debeljak: Poletni popoldan. 6. Dr. Alojz Kravčar: Pustna noč. 7. L. Pintar: Satura. (Konec.) 8. Josip Hrstar: Iz življenja Tomaža Krizajca. (Konec prih.) 9. P. Žmitek: Sedma umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu. 10. Književna poročila. Fr. Kobal: Milan Pugelj, Mali ljudje. — Dr. Lokar: Josip Jurčič, Deseti brat. — Milan Pajk: Dr. Fr. Kos, Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. — Jak. Zupančič: Josip Mazi, Geometrija za tretji razred srednjih šol. — S.: Slovenska čitanka za drugi razred srednjih šol. — Versar: Uprava. Se en pot: »Nekateri slovenski pravniški izrazi«. — Dr. Rajko Nachtigall: A. Leskien, Grammatik der altbulgarischen (altkirchenslavischen) Sprache. — A. Leskien, Handbuch der altbulgarischen (altkirchenslavischen) Sprache. (Konec prih.) — A. Debeljak: Mičun M. Pavičević, Brd-janke, Gorske ruže. Črnogorcu. 11. Slovstveni zapiski. S.: Josip Vošnjak. — I. Pobiljar: Pred petdesetimi leti. (Konec.)

— »Carniola« ima v 4. zvezku naslednjo vsebino: Janko Barle, Ljubljanski kongres 1. 1821. po dnevniku zagrebškega škofa Maksimilijana Vrhovca. A. Askere, Francoska posadka na gradu pa Ljubljanci 1. 1813. Bergdirektion Idria, Die erste Okkupation Idrias durch die Franzosen im Jahre 1797. M. K.: Zemljiške razmere po Selški dolini leta 1630. (Konec.) Franjo Bučar, O nakladama nekih slovenskih protestantskih knjiga J. Hafner, Verzeichniss der bisher in Krain beobachteten Grossschmetterlinge (Fortsetzung). Kajetan Stranetzky, Einiges über krystallisierten Gyps von Idria. Slovstvo. Mali zapiski. Društvene vesti.

Razne stvari.

* Španski kralj dobil veliko dedščino. Pred par dnevi umrl pariški milijonar Laspane je vse svoje premoženje v znesku 3½ milijona frankov zapustil španskemu kralju Alfonzu.

* »Črna roka« v Chicagu. Policija v Chicagu je baje odkrila glavno zbirališče »Črne roke« v hiši nekake Italijana. Veliko zločincev so prijeli. Govori se, da so prijeli 550 članov te nevarne družbe.

* Samomori zaradi finančnih težkoč. Imejtelica tvornice za obveze v Zelu pri Kufsteinu, gospa Althausen in njen sin sta se zaradi finančnih težkoč zastrupila. Sin je mrtev, mater so pa prepeljali v jako opasnem stanju v bolnišnico.

* Grosen Ma kamjencec. V kasnilnici v Vogtbergu na Nemškem se je dogodil v soboto grozovit slučaj. Na trideset let jebe obsojeni Fickert, ki je odesel še 22 let, je našel postelje v spalnici. 36 kamjencev, ki so ležali v posteljah, so le z največjo težavo rešili. Fickert je potem napadel nekakega stražnika ter ga ranil s nožem. Uklenjenec so odvedli v korekcijsko ječo.

* Umor pri Hodoninu. Dunajski policiji se je posrečilo dognati identiteto osebe, ki jo je umoril Toman. Umorjenec je tridesetletni mizarški pomočnik Ernst Schüller, ki je bil dolgo časa brez posla. Toman ga je izrazil, ker mu je obljubil službo v neki tovarni za špirit. Morilec Toman ga je odvedel najprej v hotel, kjer mu je dal svojo obleko. O Tomanu še nimajo sledu.

* Okradena banka. Na čuden način je bila v nedeljo oškodovana neka banka v Frankobrodu 40.000 mark. Nekemu svojemu nastavljenecu z imenom Thomas je izročila efekte v vrednosti 40.000 mark, da jih odnese nekemu komitentu. Uradnik je zmenjal efekte v denar, se odpeljal v kočiji na pokopališče ter se tam ustrelil. Pri njem niso našli niti denarja, niti kakih podatkov, kam je denar izginil.

* Zblazneli starši. Iz Spindel-mühle na Češkem poročajo: Že več dni niso videli otrok trgovca Kollmana. Ker sta se zakonska Kollmann v zadnjem času zelo ekscentrično obnašala, so se začeli bati, da se je otrokom kaj pripetilo. Ko so sosedji z orožniki skušali vdreti v hišo, sta se zakonska s starimi sabljami postavila v bran. En orožnik je bil na roki težko poškodovan. Deset drugih oseb je bilo tudi ranjenih. Le z največjim trudom se je posrečilo, premagati zblaznela. Otroke so našli pod posteljo, popolnoma sestrane. Zakonska že več dni nista dala otrokom jesti. Prepeljali so ju v blaznico.

* Podzemeljski plini. V bližini državnih izvirkov podzemeljskih plinov v Kissarmasu so si napravili plini nov izhod iz zemlje, ker so zaprli nekatere izhode. Plini so vzdignili zemljo in z močnim bobnenjem našli pot na prosto. Vsled bobnenja prestrašen je hotel neki poljski čuvaj prižgati svetilko, pri tej priliki pa se je vnel plin in je eksplozija poškodovala njega, njegovo ženo in hčerko. V bližini železniškega nasipa se je zemlja vdrla in razpočila kakih 300 metrov daleč. Na površini kakih 30 orolov se dviga 30 plamenov, med njimi nekateri tako visoko, kakor najvišji topoli. Ogenj je požgal bližnje travnike in zažgal tudi neki gozd. Pionirji so na delu, da s peskom zadušijo ogenj. Zamašene izhode plina v mestnih izvirkih so odprli, nakar so začeli plameni pojmati. Kljub temu izbruhu plinov so ostali izvirki popolnoma nepoškodovani.

* Par kitajskih izrazov. Pariški »Figaro« objavlja par kitajskih izrazov v orientacijo svojih bralcev o sedanji kitajski revoluciji. Navesti hočemo par kitajskih izrazov: King — glavno mesto; fu — glavno mesto kake province; ču — mesto druge vrste; kien — mesto tretje vrste; kiang — reka; ho — struga; hai — morje; tao — otok; shan — gora; ling — hrib; kuan — utrjen prostor; čai — čete v taborišču ta — velik; siao — manjhen; pei — sever; nan — jug; si — zahod; shang — višji; pai — bel; hei — črn; jang — moder. Nan-king znači glavno mesto na jugu, Pei-king ali Peking glavno mesto na severu. »Vai-vu-pu« znači zunanje ministrstvo, »Tu-čü-pu« pa finančno ministrstvo.

* Tatvine in gojufije na Ruskem. V odposiljalnici urada, v katerem se izdelujejo državni papirji, so predčerašnjem odkrili veliko tatvino. 200.000 novih kreditnih biletov, ki so bili namenjeni za državno železnico, je bilo ukradenih. — Čez par

dni se bo v Petrogradu zagovarjalo enajst oseb, med temi trije bratje zastopnika znanega ministra, Veradova, pred vojnimi sodiščem, ker so pogoljufali 11 milijonov rubljev pri gradbi Volga-brigolinske železnice.

* Krutasti ženskoga roparja. Kakor poročajo iz Bakuja, vzmornija tamokajno deželo, kjer se nahajajo najbogatejši poslastiki petrolejskih studencov na Ruskem, kurdaški roparji, katerim na čelu stoji ženska, žena kurdeškega poglavarja Selimkana, z imenom Alia Bibi. Je to brezprimerno junaška ženska pa tudi grozovito kruta, tako da vse prebivalstvo trepete pred njo. Nekemu trgovcu, ki ni mogel plačati osmihi dni 30.000 rubljev odkupnine, so odrezali nogo, nos in prste na rokah in nogah. Poveljniku kozakov v Bakuju, ki je odposlal nad roparje kozo, je poslal pismo: »Svetujem ti resno, da pustiš mene in moje ljudi pri miru, sicer te odpeljem v gore in ti dam na živem telesu odreti kožo. Alia Bibi.«

Deželnozborske volitve v Ljubljani.

Pri današnji deželnozborski volitvi je bil izvoljen narodno-napredni kandidat Adolf Ribnikar.

Oddanih je bilo 3313 glasov, po odbitju praznih in neveljavnih glasovnic, znaša število veljavno oddanih glasov 3116. Adolf Ribnikar je dobil 1713 glasov, torej je zmagal z absolutno večino 191 glasov. Razmerje glasov pri posameznih komisijah je sledeče:

»Mestni dom«.	
I. komisija.	
Oddanih 852 glasov.	
Ribnikar	423
Rojina	189
Eger	137
Kristan	57
Tavčar	1
Gregorič	1
Sever	1
Neveljavna	2
Praznih	41

II. komisija.	
Oddanih 701 glas.	
Ribnikar	374
Rojina	173
Eger	72
Kristan	41
Razcepjenih	2
Praznih	36
Neveljavna	2

»Unione«.	
I. komisija.	
Oddanih 791 glasov.	
Ribnikar	428
Rojina	176
Eger	89
Kristan	56
Razcepjeni	3
Praznih	49

II. komisija.	
Oddanih 969 glasov.	
Ribnikar	494
Rojina	232
Eger	125
Kristan	60
Praznih	54
Neveljavna	1
Razcepjeni	3

Slava volilcem! Živela narodna in napredna Ljubljana!

Telefonska in brzajavna poročila.

Kriza. Dunaj, 31. oktobra. Danes dopoldne ob 11. se je vršil ministrski svet pod predsedstvom Gautscha, da definitivno sklepa glede rekonstrukcije. Posvetovanja se še vrše. V po-

litično informiranih krogih se zatrjuje, da ne bo prišlo do demisijske celokupnega ministarstva, marveč, da bodi samo nekateri ministri istopili iz kabineta in jih bodo nadomestili drugi. Ministrski predsednik Gautsch bo najbrže jutri predložil cesarju novo listo. O osebah se varuje najstrožja tajnost.

Dunaj, 31. oktobra. V političnih krogih so mnenja, a se bo novo imenovanje v ministru omejilo samo na dva portfelja. Kakor se čuje, je tudi cesarjev namestnik na Moravskem Heinold določen za en portfelj. Ministrskega sveta so se udeležili vsi ministri in je trajal od 11. do 1. Ministrski predsednik Gautsch bo od cesarja sprejet v avdienci najbrže danes popoldne ter mu sporočil tudi svoje predloge. Izpremembe bodo še danes zvečer ali pa jutri publicirane.

Dr. Ebenhoch se umakne. Dunaj, 31. oktobra. Klerikalna oficiojna korespondenca »Austria« prinaša vest, da se hoče v najkrajšem času umakniti klerikalni vodja dr. Ebenhoch iz javnega življenja.

Imenovanja. Dunaj, 31. oktobra. Glasom cesarjevega lastnoročnega pisma so bili imenovani fml. Georgi za generala infanterije, fml. nadvojvoda Fran Salvator za generala kavalarije, viceadmiral nadvojvoda Karel Stefan za admiral, fml. in poveljujoči general III. armadnega zbora Ernest baron Leithner za feldceajmajstra.

Dunaj, 31. oktobra. Obstit. Karel Weber, pešpolka št. 27. je imenovan za poveljnika tega polka.

Pogajanja na Ogrskem. Budimpešta, 31. oktobra. Pogajanja med »ladno večino in opozicijo so naletela na velike težkoče.

Budimpešta, 31. oktobra. Včeraj se je vršila ministrska konferenca zaradi kompromisa z obstrukcijo. — Posebno konferenco je imel tudi poslanec Tisza z ministrskim predsednikom Khuenom in je Tisza baje podarjal: O miru ne more biti govora, iti moramo vsak svoja pota. Predvsem bomo strog pazili na hišni red. Tudi med Justhom in Khuenom so se vršile konference, ki pa niso imele zadovoljivega uspeha.

Vihar v Rigi.

Riga, 31. oktobra. Včeraj je divjal tu hud vihar, ki je napravil mnogo škoda. Več manjših bark se je potopilo, potopile sta se pa tudi dve jadernici, vendar pa se je posrečilo moštvo rešiti. Tudi telefonske in brzajavne zveze so pretrgane ter železniški promet otežkočen.

Perzija. Petrograd, 31. oktobra. Petrogradska brzajavna agentura demantira vesti o skupni rusko-angleški intervenciji v Perziji.

Hmelj. Norimberg, 31. oktobra. 200. 300. Kupčija prijetnejša. Cene bolj stalne.

Revolucija na Kitajskem.

Peking, 31. oktobra. Cesar je izdal edikt, v katerem prisega, da bo reformiral ustavo in narodno skupščino ter preobnovil tudi kabinet iz katerega bo moral izstopiti predsednik, ki je Mandžu. Novi ministrski predsednik bo Liča-Ču.

Italijansko-turška vojna.

Strahovit poraz Italijanov. — Tripolis zopet v rokah Turkov.

Tripolis, 31. oktobra. Zadnja dva dneva mirujejo Arabci. Italijanske predstraže so baje dognale, da stoje močni oddelki arabskih čet v neposredni bližini italijanskih pozicij. — Včerašnji dan je bil za Italijane skrajno težaven. Poskušali so prodreti v oaze, kar se jim pa ni posrečilo.

Berolin, 31. oktobra. »Tageblatt« poroča iz Carigrada, da je naznanil turški znanji minister evropskim diplomatom pri sprejemu, da so Italijani v Tripolisu razobcali belo zastavo.

Carigrad, 31. oktobra. Od zanesljive strani je dobil turški generalni štab včeraj popoldne iz Tripolisa vest o popolni zmagi Turkov in o zavzetju mesta Tripolisa.

Carigrad, 31. oktobra. Včeraj je dospela sem vest, da so Turki v Tripolisu popolnoma porazili Italijane ter zaplenili 95 topov, 37 mitrelez in 1700 zabojev streliva. Ujeli so baje 700 Italijanov ter ubili 5000. Ta vest je vzbudila v Carigradu nepopisno veselje.

Carigrad, 31. oktobra. Turki so Tripolis zasedli. Direktni kabel med Carigradom in Tripolisom je zopet v turških rokah. V Carigradu pripravljajo poseben komite veliko zmagoslavje.

Carigrad, 31. oktobra. Nekateri turški listi prinašajo vest, da so Turki v Tripolisu umorili izdajalskega župana Hasana pašo.

Carigrad, 31. oktobra. Od predčerašnjega dne vladala tu velikan-sko veselje. Visti, da so Turki zopet zavzeli Tripolis, se potrjujejo. Še pozno zvečer je turški vojni minister objavil zanesljivo poročilo, da so Turki zopet zavzeli Tripolis.

Vjetniki. — Izgube. Rim, 31. oktobra. »Avanti« poroča, da ravnajo italijanski vojniki nad vse kruto z vjetimi Arabci. — »Stampa« te vesti potrjuje. Italijani so baje slekli starce, žene in otroke, jih zvezali in vrgli v ječe. Tudi Arabci ravnajo nepopisno kruto z italijanskimi vjetniki. Od treh stotnih bersaglierjev je ostalo živih 125 mož, od dveh stotnih pehote pa živi samo še 60 mož.

Carigrad, 31. oktobra. Rahmi bej poslanec iz Tripolisa brzojavlja: Italijani so se morali umakniti v mesto in so utrdili svoje pozicije. Naši vojniki so zavzeli dve prednji utrdbi in se nahajajo samo še 3 utrdbi v italijanskih rokah. Upamo, da dobimo Tripolis v kratkem zopet v svoje roke.

Italijansko brodogradje. Rim, 31. oktobra. »Avanti« javlja, da je italijansko brodogradje začelo streljati na Mitilene in Rodos.

V Južni Albaniji.

Carigrad, 31. oktobra. Iz Preveze svetuje poslanec Hamdi mladoturškemu komiteju in njega predsedništvu, da naj stori takoj vse korake, da se Južna Albanija bolj utrdi, zlasti pa Janina.

Demonstracije v Italiji.

Milan, 31. oktobra. Iz Genove poročajo o velikih demonstracijah proti socialnim demokratom. List »Il lavoro« je prinašal slaba in vznemirljiva poročila z bojišča, vsled tega je ljudstvo vdrla v uradništvo, uničilo časopise in tudi pozneje se demonstriralo proti socialnim demokratom.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali za:

»Narodni sklad« »Politično izbraevalno društvo za dvorski okraj v Ljubljani« 20 K, mesto venca na krsto člana g. Jakob Simenca. Živeli nahiralci in darovalci!

Za »Narodni sklad« so darovali povodno odhodnice g. M. Dolničarja in praznovanja godu g. Simonu Praprotnika, mizarkega mojstra v Vodmatu, napredni Vodmačani 57 kron. Živeli!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

K reformi negovanja las.

Ni več daleč. čas, ko bo ravnotako malo dostojno imeti redke ali pa nobenih las, kakor je že sedaj neprijetno kazati vrzeli v zobeh.

Že dandanes je — naj bo to že kakršnakoli tolažba ljudem, ki jim izpadajo lasje — toliko kakor gotovo, da se v mnogih slučajih da izpadanje las ustaviti, in sicer, kakor bomo še pozneje povedali, na prav preprost način.

Sredstvo, lase ohraniti do pozne starosti zdrave in goste, je v resnici presenetljivo enostavno. To bomo takoj razumeli, ako si predstavimo, na kakšen način skoro v vseh slučajih lasje izpadajo.

Koristno je, ako si ogledamo sliko posameznega lasu. Kakor je vsakdo že najbrže videl naslikano, tiči las v jamic, takozvanem lasnem mešičku, ki je zakopan v kožo in las ozko oklepa kakor rokavica prst. Na gornjem robu te jamice so lojve žleze, ki dajo lasem toščo.

To je ista modra uredba, kakor obstoji že tudi za človeško kožo, ki je

takisto vsled delovanja kožnih žlez neprestano prevlečena s tanko plastjo masti, kar dela kožo voljno in jo tudi varuje zunanji vplivov.

Ta maščobnost ima pa pri koži in pri laseh to napako, da se pogosto proizvaja preveč maščobe, ki se seveda mora neseči kje drugje. Ta maščoba se posuši. Na obrazu in rokah se ta preobilca zaradi nesnage, ki se na njih drži, kmalu na zunaj opazi, navadili smo se na to, da to odvečno toščo odmiramo stran. Na glavi pa, kjer se te plasti maščobe ne opazijo tako, se pa seveda vedno bolj množe in ker se v laseh rad ustavlja prah, se kmalu nabere debele plasti, ki branijo lasem rasti.

To je seveda tako samo ob sebi razumljivo, da se moramo čuditi, da tako malo ljudi pazi na to. Ako danes ljudi povprašujete, kako goje svojo glavo, boste v najredkejših slučajih čuli, da si jo redno umivajo in naravnost čuden uspeh bi dosegli, ako bi hoteli dognati, kako na taki glavi izgleda. Seveda ni čuda, da takim ljudem izpadajo lasje. Ta zanikarnost nasproti koži na glavi je tem bolj čudna, ker sedaj vsaka knjiga o ne-

govanju telesa v soglasju s specialisti za negovanje las in kože označuje in priporoča za najboljši način negovanja las redno umivanje las in kože na glavi.

Treba je pa, kakor pri vsaki stvari, pri izmivanju las in kože na glavi ravnati z neko premišljenostjo. Pred vsem je potrebno, da si izberemo milo, ki more to maščobno skorjo (prhljaj in luskinje) raztopiti in tudi lasem odvzeti nepotrebno maščobo. Treba je dalje, da milne pene s praj skuhano vodo skrbno izplaknemo in lase nato dobro posušimo ali damo v sobi posušiti.

Nekateri ljudje se boje, da ismivanje lasem škoduje; to je pa nazor brez utemeljitve, ker kakor brado pri umivanju obraza vsak dan sraven umivamo, ne da bi kaj škodilo — nasprotno, brada prav redkokdaj izpada — tako je pa umivanje izredno koristno tudi koži na glavi. Pri prvih umivanjih izpade sicer vedno nekoliko las; to je pa popolnoma naravno, ker so to tisti lasje, ki bi tudi sicer izpadli. To ni izguba. Lasje se same še naravno drže lasišču in niso za nobeno pomoč vred. Čelo dobro je, da

izpadejo, ker napravijo prostor drugemu, zdravemu naraščanju.

Najboljše sredstvo, ohraniti lase zdrave, je redno umivanje glave s primerenim milom.

Ako nadalje vemo, da so gori navedene maščobne plasti izborna tla različnim parazitom, zbujačem kožnih bolezni, kar izpadanje las še bolj pospešuje, ukrenemo prav, ako rabimo dobro milo z antiseptičnim dodatkom, ki tem zbujačem zavira razvitek.

Med vsimi dodatki te vrste se je, kakor splošno znano, katran obnesel kot naravnost suvereno sredstvo. Katran deluje raskuševalno in ima poleg tega znamenito lastnost, da zbuja delovanje kože in s tem rast las. Kljub tej lastnosti, ki jo v medicini globoko cenijo, se katran za umivanje glave vendar ni mogel vdomačiti, ker je njegov duh nekaterim naravnost nemogoč ter so navadni katranovi izdelki, kakor so denaj prihajali na trg, v mnogih slučajih vendar zbujali neprijetno draženje kože.

Zato se že leta in leta delali poskusi, da bi katran primerno predelali in se je naposled posrečilo pri-

diti katranov preprakt skoro brez duha, ki tudi nima neprijetnih postranskih učinkov. Ta izdelek (imenovan Pittylen) se je nato spojil s tekočino, voljnim kalijevim milom v Pixavon (Pix = katran, Savon = milo) in tako se je naposled ustvaril že dolgo iskani katranov izdelek za umivanje glave.

Pixavon z lahkoto odloči luskinje in nesnago od kože na glavi, se prekrasno peni in se z lahkoto da odplakniti z las. Ima jako simpatičen duh in valed katrana, ki ga obsega deluje proti parazitarnemu izpadanju las. Že po nekoliko umivanjih s Pixavonom, bo vsakdo opazil dobrodejni učinek, zato lahko označimo Pixavon za naravnost idealno sredstvo za negovanje las. Pri tem je pa to negovanje izredno ceno. Steklenica Pixavona (cena 2 K 50 vin.) zadošča skoro za pol leta.

Dobiva se po vseh zadetih trgovinah. Po vseh brivnicah umivajo s Pixavonom. Sedanj letni čas je posebno pripraven za negovanje las s Pixavonom.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. oktobra: Marija Ogrižek, posestnikova žena, 37 let, Radeckega cesta 11. — Ivana Korošec, rejenka, 2 meseca, Zaloška cesta 13. — Uršula Magerl, nadprevoznikova žena, 55 let, Marija Terezije cesta 6. — Rudolf Šmajdek, rejenec, 1 mesec, Emonska cesta 10.

Dne 28. oktobra: Marija Mav, delavka c. kr. tobačne tovarne v p., 63 let, Dolenjska cesta 13.

Dne 29. oktobra: Rok Pekošek, krojaški pomočnik, 20 let, Radeckega cesta 11.

V deželni bolnici:

Dne 30. oktobra: Ana Brudar, zasebnica, 63 let. — Franc Štale, posestnik, 47 let.

Dne 31. oktobra: Ivan Kurnik, cesarski pomočnik, 34 let.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 31. oktobra 1911.

Termin.

Pšenica za oktober 1911. . . za 50 kg 11-92
Rž za oktober 1911 . . . za 50 kg 10-37
Koruzna za maj 1912 . . . za 50 kg 8-59
Oves za oktober 1911 . . . za 50 kg 9-60

Za prebivalce mest, uradnike itd.
Proti težkočam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravn. neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Selditz prašek“, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Strašno je, noč za nočjo

brez spanja sedeti v postelji in kašljati. Od vsega tega čaja in sladkarij mi je že kar hudo v želodcu in nič se ne obrne na bolje. — Kupite si sodenskih mineralnih pastij (Fayevih pristnih). Ako jih po predpisu zlasti zjutraj in zvečer, začutite takoj olajšanje in kmalu se iznebite vseh težav. Pri tem pa sodenice pristno delujejo na želodcu. Skatljica stane K 1-25.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1. Grosse Neugasse 17.

Modni salon
Juane Schiller
na Sv. Petra cesti šte. 37
priporoča
klobuke vseh vrst.
Popravila vsa točno in ceno!
Čez opoldan odprto. — Žalni
klobuki vedno v zalogi.

Serravallo
železnato Kina-vino
Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča voljo do jedi, okrepa živce, poboljša kri in je rekonvalescentom in melokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus. Večkrat odlikovano.
Nad 7000 zdravniških spricoval.
J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovlje.

KINTA
Priznana močna, lahko tekoča solidna in nepreosljliva so **KINTA kolesa.**
Najboljšeje jastvo. Dostavni cenik brezplačno.
K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Special. trgovina s kolesnim posam. deli.
Izposojevanje koles.

Kufeke
Proti bljuvanju, drinji, črevesnim katarja itd.
Zlata svetilja Berolin, Pariz, Rim itd.
Dobiva se povsod.
Kufek: O. SEYDL
Zlatarjeva ulica 7.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: **Seydlin**.

Nihče več ne godrnja
Čez slabosti in težave,
Ako
FLORIAN
spozna,
Ki drži želodce zdrave!
Najboljše krepčilo želodca,
potrebno v vsaki skrbni hiši!
Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetna kakovost . . . 4-80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.
Postavno varovano.

Orehe v vsaki množini kupuje po solidnih cenah tvrdka.

I. A. Hartmann nasl. A. Tomažič
v Ljubljani, Marije Terezije cesta.

Tvrdka oddaja najboljše vrste
krompir zdrav in brezhiben v vsaki množini tudi
celega vagone po prav solidni nizki ceni.

Razglas.

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje začasno mesto asistenta

z letno plačo 1800 K in stanarino 500 K. Prosilci morajo dokazati, da so z dobrim uspehom dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko ali pa nižjo gimnazijo odnosno realko in trgovsko šolo.

Prošnje z dokazili o šolanju, dosežanjem službovanju, o starosti, domovinstvu, o zdravju in npravnosti ter o znanju jezikov je pri podpisnem ravnateljstvu vlagati

najkasneje do 14. novembra 1911.

V Ljubljani, dne 30. oktobra 1911.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

Dobro rodbinsko kavo

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšimi plačili.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Reservni fond K 53.750.289-24. — Izplačane odškodnine in kapitala K 118.300.000-01.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseslovensko-narodno upravo.
Generalno zastopstvo v Ljubljani
v Gospodski ulici šte. 12.

Prodajalka

s petletno specerijsko prakso
išče primernega prostora.

Nastopi lahko takoj ali decembra meseca. Naslov pove upravn. »Slov. Narod.« 3701

Naznanilo.

Franco Stupica, trgovec z železnine in poljedelskimi stroji v Ljubljani, naznanja cenjenim »svojim odjemalcem, da je g. Franco Zeman izstopil iz njegove službe.

G. Franco Zeman torej ni pooblaščen sklopiti za imenovane tvrdke kupčije, niti sprojemati zanje denar.

Dva skoraj nova (samo par mesecev rabljena)

pisalna stroja
„Adler“
se po zelo nizki ceni prodasta.

Pošljejo se na zahtevo vzorci pisave. Jamstvo za funkcijo. — Na ogled pri tvrdki The Rex Co., Ljubljana, Šelenburgova ulica 7.

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Jožefa Frajle v Retju in Kmečke delavske hranilnice in posojilnice v Trbovljah zastopanih po dr. Josipu Kolšek odvetniku na Laškem bo dne

9. decembra 1911 dop. ob 1/2 10 uri

pri spodaj oznamljeni sodnji, v izbi št. 4 dražba zemljišča vl. št. 306 d. o. Trifail, obstoječe iz hiše št. 294 v Lokah.

Nepremičnini ki je prodati na dražbi, je določena vrednost na 3000 K. Najmanjši ponudke znaša 1500 K — pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo premičnine (zemljiško knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, ženitvene zapisnike i. t. d.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamljeni sodnji, v izbi št. 4 med opravilnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljaviti glede nepremičnine same.

C. kr. okrajno sodišče Laško
odd. II, dne 24./X. 1911.

3709

St. 24000

3704

Dobava jestvin

za hrano prisiljenecv odda se po naročilu deželnega odbora kranjskega za leto 1912, in sicer:

Blago

Blago		za pristiljence in gojence franko pris. del. v Ljubljani	za oddelke prisiljenecv franko Javornik
		kilogram	kilogram
govejo meso	okroglo	5700	
telečje "	"	100	
svinjska mast, ogrska	"	4600	510
moka za prežganko	"	5000	370
" " cmoke	"	5500	700
prednja moka	"	30	
koruzna "	"	4700	620
pšenični zdrob	"	700	80
fižol	"	6100	1230
riž	"	1200	230
ječpren	"	1670	200
ječprenček	"	20	
olje	"	150	70
sol	"	3100	400
kava	"	10	
kumen	"	50	8
popper	"	10	4
česplje	"	200	460
kaša	"	200	550

To blago je dostavlja v skladišče v prisilni delavnici, oziroma v ono priseljskega oddelka na Jesenicah.

Ponudbeni pogoji in vzorci blaga, katerega se mora zalagati, so ponudnikom na razpolago v pisarni podpisane ravnateljstva ter je ponudbam pristaviti izjavo, da se ponudbenik podvrže tem pogojem.

Za dobavo mesa veljajo posebni ponudbeni pogoji, vsled katerih se mora meso enako zakladati, kakor za vojake.

Postavno kolekovane in v dveh zavitkih, od katerih zunanji mora imeti naslov podpisane ravnateljstva, notranji pa ime ponudnika in pripombo »Ponudba za zalaganje jestvine« zapečatene pismene ponudbe je vložiti

do 20. novembra 1911

v pisarni ravnateljstva deželne prisilne delavnice v Ljubljani.

priredi že mali dodatek „pravega :Francka:“ s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti je našel pravi Franck toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in nakupantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnokrajne namene.

Wienner Stimmungs-Bericht

Letniski vrednostni papirjev, kapitalisti in borzni interesi čitajo
(Izhaja tedensko).

Vsebinska: Tržna tedenska. Finančni tedenski pregled. Znanje berze. Informacijska reditka. Posebej omenjene: Alpska montanska družba. Skodove tvornice. Ogrska splošna premogokopna družba. Pivovarna Manuschek. Pivovarna Poschach. Union, družba za stavbo blago. Buštéradska železnica. Gösska pivovarna. Anglo-Avstrijska banka. Orientske železnice. Agrarna in rentna banka. Avstrijski Lloyd. Dunajski Bankverein. Delnice drž. železnice. Zemljiško kreditni zavod. Ogrska hipotekna banka. Niževavstrijska eskomptna družba. Mednarodna družba za zavarovanje proti nezgodam. Tržske plinovne delnice. Podunavska paroplovna družba. Tvornica za železo in pločevino Union. Bakrene tvornice avstrijske. Unionska banka Leykam-Vevče. Länderbank. Foncière, peštanska delniška zavarovalna družba. Živnostenska banka. Južna železnica. Splošna prometna banka. Liesinska pivovarna. Phönix, zavarovalna družba. Zahodnočeška rudniška družba. Nádražke delnice. Kreditni zavod. Gebr. Enderlin d. d. Dunajska stavbna družba. Brnska tvornica sveč. Praška železindustrijska družba. Wernldove delnice. Trbovijska premogokopna družba. Gelsenkirchenski rudnik. Rudnik Phönix. Deutsch-Luxemburški rudnik. — Kurzna poročila in promijski postavitki za vodilne spekulacijske papirje dunajske, berlinske in londonske borze.

Dobiva se gratis in franco pri bančni tvrdki 3465
Ervin & Co., Dunaj I., Tuchlauben št. 9.

Najboljši in najpopolnejši
klavirji in pianini
na kupo najceneje proti običajni ceni ali na
najboljši možno dobičo (tudi v gotovini) samo
naročniki od tujcev
HENRIKA BREMITZ
c. kr. dvornega skladnika
v Trstu, ulica Ter S. Pietro (Belvedere)
Svetovna razstava v Parizu 1889 najvišje odlikovanje
Avstro-Ogrska za klavirje.
Klavirji in pianini, grotlo in traste.

NEIGE DE FLEURS

nova, znanstveno izdelana
krema za roke in obraz.
Higiensko najboljšo toaletno sredstvo.
Pušica po 60 h in 80 h se dobiva povsod.
Lonček 1 K 60 h. 3331
Zaloga v Ljubljani: drogerija Čvančara.

3192
Cene nizke. Potrežba točna.
Modni salon v Ljubljani
Stari trg A. Vivod-Mozetič
štev. 21
Velika zaloga damskih klobukov.
Ogled klobukov brez obveznosti nakupa. —
Sprejemajo se popravila. Pošilja se tudi na izbiro.
Žalni klobuki vedno v zalogi.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
naznanja št. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov
cvetlični salon
Pod Trančo.
Velika zalo a suhih vencev.
Izdolovanje šopkov, vencev, trakov itd.
Okusno delo in zmerne cene.
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

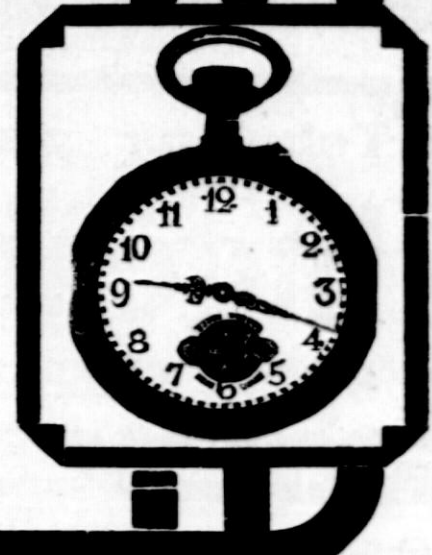
Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 št. 119
državnega zakonika z
dodanim
zvišitvenim propisom
in drugim zakoni in ukazi
kazenski postopek zadeva-
jočimi.
Trdo vezan 5 K 60 v.,
po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

H. SUTTNER

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine
Ljubljana, Mestni trg (nasproti rotovžu) in Sv. Petra cesta 8
Nikelasta moška ura z veržico od K 4-50 naprej
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-70
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 44- „
Nikelasta damska „ z veržico „ 8-50
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-50
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 20- „
Uhani zlato na srebro „ „ „ „ „ 1-80
14 kar. zlati uhani „ „ „ „ „ 4-50
Lastna tovarna ur v Sviči.
Tovarniška znamka „lko“.
Telefon št. 273. Telefon št. 237.

Dobro ohranjen klavir
se takoj proda. 3688
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Proda se lepa zidana hiša
krita z opeko, s kletjo in drvarnico.
K hiši spada vrt, oral vinogradi in oral
gozda. Cena se izve v tej hiši, Pevenik,
št. 36, uro hoda od Celja. 3710

Cenene
in okusne porabne in darilne predmete
vseh vrst dobite v najbogatejši izbiri v
mojem glavnem katalogu z okoli 4000
slikami, ki se pošlje na zahtevo vsakomur
gratis in franco. C. in kr. dvorni dobavitelj
JAN KONRAD, Most št. 1174, Češko.

Gostilniška kuharica
samostojna tudi v gospodinjstvu,
30-40 let stara, z dobrimi izpričevani
se sprejme z novim letom. 3576
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Trgovsko naobražena gospodična,
dobra knjigovodka in kontoristka, ki
zna pisati tudi na stroj
želi primerne službe
v trgovini ali odvetniški pisarni.
Prijazne ponudbe pod „knjigo-
vodkinja S.“ na upravništvo »Slo-
venskega Naroda«. 3686

Večja češka tvornica sprejme
mladega uradnika
eventuelno brez prakse. Splošna in
trgovska naobrazba ter popolno znanje
slovenščine in nemščine pogoj.
Nastop takoj ali pozneje, ponudbe
s prepisi spričeval pod „Mlad urad-
nik“ na upravništvo »Slov. Naroda«
do 10. listopada t. l. 3649

Elegantno 3681
stanovanje
s 4 sobami, kopalno sobo in pritliklinami
se odda
s 1. novembrom letos even. s 1. februarjem 1912
na Bleiweisovi cesti št. 16 v
drugem nadstropju.
Več se poizve v pisarni Filipa
Šupančiča v Pušičevi ul. 5.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka

so ravno izšle v dveh zvezkih, ki obsegata skupaj 456 strani.
Oba zvezka veljata broširana 2 K 40 v, vezana 3 K 20 v pošto
20 v več. Pošilja se samo po povzetju ali če se denar naprej pošlje.

Narodna knjigarna, Ljubljana.

Grand hotel Union

Prenovljena
vinska klet
se 1. novembra t. l.
zopet otvori.
Izborna kuhinja in pijača.

Iščem službo trafikantinja
ali kako drugo primerno mesto.
Prijazne ponudbe pod „Trafika“ na
upravništvo »Slov. Naroda«. 3653

Vinski mošt 44-56 K, stara vina
54-60 K, star, naj-
finejši rizling 60 K,
50 % pristna sli-
vovka, drožnik in tropinovec 114 K za
100 litrov prodaja 3490
J. Kravagna v Ptuj. :

Več sto
izpodbi za nakup porabnih predmetov in priložnost-
nih derž vseh vrst obsega moj glavni katalog z okoli
4000 slikami, ki jih na zahtevo pošljem vsakomur gratis
in franco. — C. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad, Most št. 1167 (Češko).

Hiša z gostilno
v bližini Ljubljane 3472
se odda s 1. novembrom v najem ali se proda.
Pri hiši so prostorne, zračne kleti za
v najem. — Kdo, pove upravništvo
»Slovenskega Naroda«. :

Vodjo za podr. trgovino
v Lučah v Savinski dolini
sprejme tvrdka Norbert Zanier &
sin, Sv. Peter v Savinski dolini.
Biti mora popolnoma več trgovine z
mešanim blagom in vsaj 24 let star.
Ozira se le na dobre reference. 3575

Išče se 3661
starejša prostorna hiša
z nekoliko travnika in sadnega vrta, najraje
kje na Dolenjskem v bližini železnice in ne
predaleč od Ljubljane. Cena okoli 6000 K,
za slučaj tudi nekaj več.
Dopisi (v nemškem jeziku) se prosijo
pod „Landlitz“ na uprav. »Slov. Naroda«.

Dobre vinske sode!
Iz hrastovega lesa, prav močne
in nekatere skoraj nove
od 56 — 100 litrov
200 — 400 „
3177 „ 600 — 1000 „
se prodaja po nizki ceni
Franc Cascio, vinski trgovec,
Dagerjeva ulica št. 1, za Škofjo. L.

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edine** slovenske
tovarne v Ljubljani

Fotografske aparate

krakor tudi vse v to stroko spadajoče
potrebnosti ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

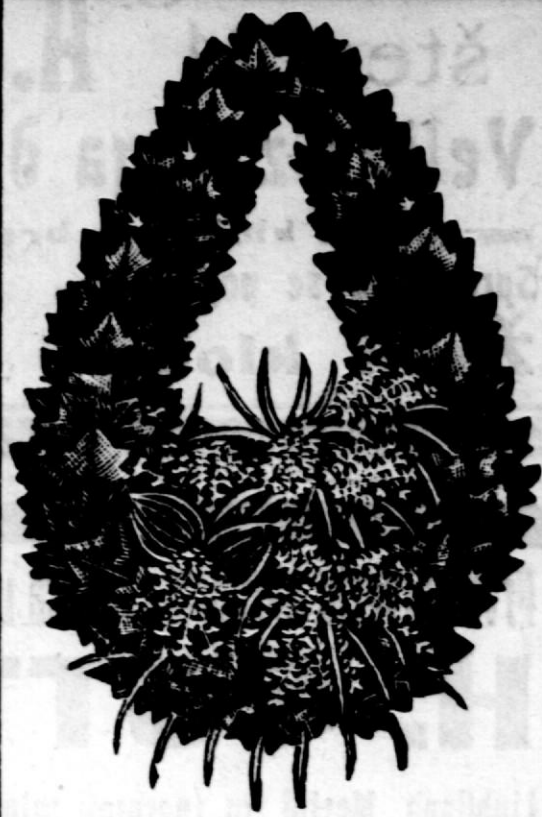
„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov
2798 v Ljubljani,

Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto.
Zahtevajte cenike!

Za Vsesvete! Za Vsesvete!

**Največjo zalogo
nagrobnih vencev in trakov z napisi**

(kosnad od 2 K do 60 K) ima

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg št. 11-12.

Cene brez konkurence! Zunanja naročila hitro in ceno!

Močni salon.

Častilim damam priporoča

klobuke

le najfinjšega okusa

Ida Škof-Vanek

239 **Ida Franca.**

Šatni klobuki vedno pri-
pravljene. Tako tudi venci
o trakov in razne cvetlice
.. doma izdelane ..

Tehnična pisarna in stavbno podjetje

Ingenieur H. UHLÍŘ

3801 Ljubljana, Resljeva cesta št. 26.

Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, strokovni znanstveni izvidi, prevzeta zgradb.

Manufakturna trgovina

≡ **J. Ciuha** ≡

:: Stari trg št. 1. ::

Jesenske in zimske

≡ **novosti.** ≡

Močni salon

M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

klobuke le najfinjšega izvirja.

Šatni klobuki vedno v zalogi.

Prešernova ulica. — Satača mestne hišnice.

Prodaj 2 hišici

eno s kovačnico, drugo enonadstropno,
tik ceste pri Podroščici, obe z vrtom in
nekaj polja. Poizve se pri g. J. Jane-
žiču v Lošah, pošta St. Jakob v
Rožu, Koroško. 3691

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Albert Feldstein

Radeckega cesta 12,

vijudno priporoča svojo 3166

knjigoveznico.

Moderno pohištvo za pisarne in
sobe za gospode.

Glogowsky & Co.

c. in hr. dvorni dobavitelj

Gradec, Joanneumsring. Telefon 384.

Prevzema izdelovanje vsesplošnega pohištva.

Proračune izvršujejo lastni arhitekti.

M. Rosner & Co

:: veležalnica sadnega žganja ::

v Ljubljani

priporoča v lastni žganjarni kuhano

2544 **Slivovko**

Tropinovec

Brinjevec

Hrušovec

Vinsko žganje

zanesljivih kakovosti.

Kupujte in zahtevajte edino lo

CIRIL in METODOV ČAJ

je najboljši.

Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na debelo v Ljubljani, Rožna ulica št. 41.

A. KUNC

zaloga oblek

za gospode

in dečke.

Dvorski trg št. 3.

Najnižje cene!

Strogo solidna postrežba!

Modna in konfekcijska trgovina

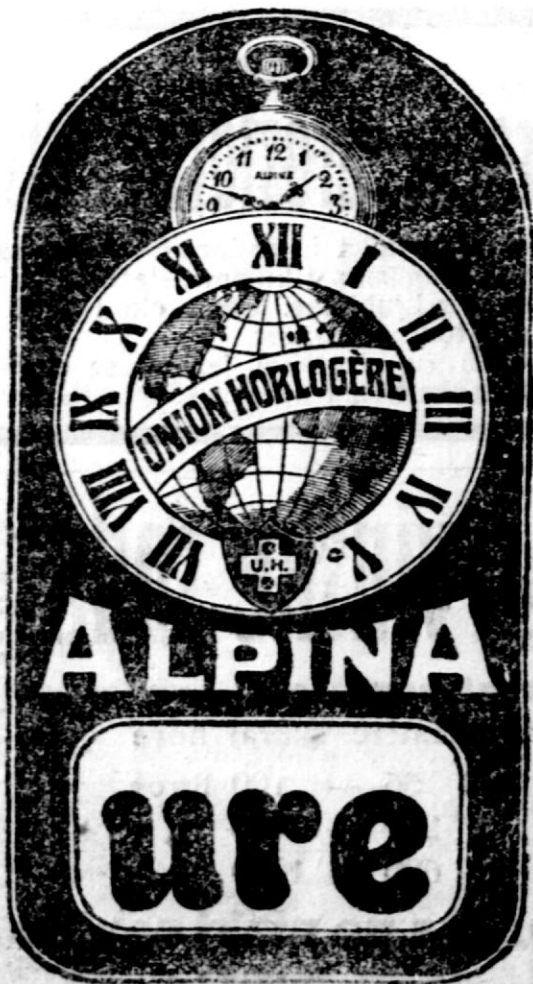
M. Hrištovič-Bučar

se je preselila v lastno hišo na Stari trg 9.

Priporoča zelo pomnoženo damsko in otroško zimsko
konfekcijo po znano najnižji ceni, tudi po meri.

Posebno **krasne kostume, plašče, pelerine,**
razne jopiče, krila, domače halje ter
: bluze in otroške oblekice. :

Velika izbira perila in higijskih potrebščin za novorojenčke. —
.. Usako modro blago. — Pošilja na izbiro tudi po pošti. ..

Priznana največja, resnično domača,
že 25 let obstoječa eksportna tovarna.

Fr. Čuden

urar y Ljubljani, Prešernova ul. 1

samo nasproti Franciškanske cerkve

je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION«

v Genovi in Biele

:: on torej lahko po originalno tovarniških cenah ::

garantirano zanesljive, v vseh legah in tem-

peraturah po njegovem astronomičnem

regulatorju regulirane, svetovno znane ::

Alpiña ure

z matematično preciznim kolesjem — v slatu,

.. tula, srebru, niklju in jeklu ..

prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo.

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Klobuke cilindre
in čepice
v najnovijih fazonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.

Pod Trnovo št. 2. Postaja električne železnice.

40 klavirjev
in harmonijev

dvornih tvrdk:

— **Büsendorfer, Czapka, Heitzmann, Stelzhammer, Stigl in Nürnberg** —

nudim slavemu občinstvu na vpogled in izbiro. Ker sem izključno edini
zastopnik na Kranjskem zgoraj omenjenih dvornih tvrdk, svarim vsakogar
pred nakupom event. falzifikatov. Vsakdo kupi pri meni za najmanjše obroke

(K 18.—) najboljši instrument.
Najcenejša popravila. Točno postrežba. — Violino od 5 K naprej.
— Vse glasbene orodje in muzikalije v veliki zalogi. — Upravljanje
in popravlila vseh glasbil.

Alfonz Breznik c. iz. izvedenec in učitelj „Glasbene Matice“
Ljubljana, Kongresni trg 15

Ekstemporale, brisalka in milo.

Prusko naučno ministrstvo je minoli teden izdalo dve značilni naredbi. S prvo naredbi je odpravilo šolske naloge v srednjih šolah, z drugo naredbi pa je v ljudske in srednje šole vpeljala brisalko in milo.

Šolske naloge, ki jih na Pruskem imenujejo »ekstemporale«, so tudi jako odličnim avstrijskim pedagogom že dolgo trn v peti. Neki gimnazijski profesor pravi o njih v »Neue freie Presse« z dne 26. oktobra, da so šolske naloge »živčna muka« za dijake, most lenobe za presojanje nezmožnosti, pripomoček zmožnosti in znanja učencev. Samo radikalno sredstvo pruskega ministrstva zamore pomagati. Šolske naloge se sme smatrati za vajo in učitelj vaje sploh ne sme popravljaliti in cenzurirati. Takojšen razgovor v šoli o teh vajah zagotavlja popolni pedagoški dobiček, ki ga more dati šolska naloga. S tem se tudi izgubi policijski duh, ki obvladuje še mnogo naših srednješolskih pedagogov in jih sili, soditi dijake po tem, česar ne znajo, in ne po tem, kar znajo, po tem, za kar niso zmožni namesto da bi se dogajala splošna duševna zrelost in posebna nadarjenost dijakov v svrhu prijateljskega pospeševanja. Kakor da bi filogeni talent kdaj postal matematik in fizikalno-tehničen talent kdaj filolog, tudi če se mu njegova nezadostna sposobnost za eni ali drugi kompleks predmetov posebno ne atestira in se napravi iz tega nevarnost za vso njegovo bodočnost.

Gimnazij. profesor, ki se je oglašil v »Neue freie Presse«, konča svoja izvajanja z zatrdilom, da pomeni odlok pruskega naučnega ministrstva važen in velik korak naprej in želi, da bi se šolske naloge odpravile tudi v Avstriji.

Drugi odlok pruskega naučnega ministrstva, da je namreč v srednje in v ljudske šole uvedli brisalko in milo, se meni vsaj zdi še veliko pomembnejši, kakor odprava šolskih nalog. Marsikdo se bo pri tej vesti kar začudil, da brisalko in milo še ni vpeljana v šolo. Snažnost je vendar poglaviti pripomoček za ohranitev zdravja. V vseh delavnicah morajo biti po postavi sredstva za umivanje, samo v šoli to še ni vpeljana.

Seveda ne zadostuje, da se brisalko in milo v vodo dajo samo na razpolaganje, treba je tudi gledati, da jih ljudje rabijo. Koliko je pa še ljudi, ki si sploh ne znajo roke umivati?

Čudno, čudno, da so šole zdaj in tudi šole na Pruskem spoznali, kako važno je, da si šolski otroci roke umivajo. Kdor je kdaj bližje pogledal otroške roke, mora verjeti v angelja varuha, saj drugače ni mogoče misliti, kako da otroci vsled te nesnage ne pomrjo. Otrok ne pozna stida kulturne človeka in se dotakne vsake stvari, ki jo doseže.

V šoli bi morala biti ne samo priložnost, da si otroci umijejo roke, ampak umivanje rok bi moralo biti vpeljano kot dolžnost in otroci bi bilo naučiti, da si temeljito osnažijo roke, ne tako površno, kakor dela dandanes še mnogo — odraslih! In naučiti bi jih bilo treba, da je nevarno in gnusno, če ima človek nohte črno obrobene.

Umivanje je po moji sodbi bolj važno, kakor marsikateri nepraktični učni predmet, a učiti bi se moralo umivanje tako, da bi otrokom prešla snažnost — če se smem tako izraziti — v kri in v mejo. Brisalko in milo v šolo — kajti nesnažnost naše mladine je velika.

Šolmašter.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega kot vsklicnega sodišča.

Klerikalno obrekovanje povodom občinskih volitev v Ložu. Ivan Turk, klerikalni kolovodja et consortes v Ložu so vložili proti zadnjim občinskim volitvam ugovor, v katerem navajajo med drugimi nepravilnostmi tudi točko, ki trdi, da je volil davčni asistent g. Stanko Košir v I. in v III. razredu za posestnico Frančiška Baraga, ne da bi mu bila ta dala pooblastilo. Torej bi bil volil s ponarejenim pooblastilom. Frančiška Baraga res ni dala nobenemu pooblastila, res je pa tudi, kar bi moral posebno Turk dobro vedeti, ker je bil član volilne komisije, da Frančiška Baraga sploh volila ni. Te neresnične govorice o Koširjevi volitvi so se širile po Ložu od ust do ust, in gotovo jih slišal tudi Turk, toda on ni bil toliko odkritosrčen, da bi jih kot član komisije kot neresnične zavrnil. Ko je premeteni možakar izvedel, da namerava g. Košir proti temu početju kerikalnih mogotev odločno nastopiti, kar je bila tudi Koširjeva osebna in stanovska dolžnost je zlezel visoki Turk takoj pod klop. Preklical je namreč brzojavno one točko v rekurzu, glede g. Koširja. Sodišče v Ložu je obsodilo Turka na 100 K globe ali v slučaju neizpolnitve na 5 dni zapora. Proti tej razsodbi je vložil Turk priziv radi krivde in kazni, g. Košir pa radi premajhne kazni. Pri vzklicni obravnavi je poudarjal zastopnik Turka, da v tem slučaju manjka subjektivnega momenta krivde, ker je on prepričan, da Turk rekurza ni prebral predno ga je podpisal. Zagovornik g. Koširja je predlagal, da se priziv nasprotnika zavrne, kajti Turk je rekurz ne samo prebral marveč ga celo sam sestavil in spisal. Ta njegov zagovor je smatrali le kot zadnjo rešilno slamo, ki se je oklepa Turk. Ze dejstvo, da je Turk iz strahu pred kazensko ovadbo hotel popraviti napako znači jasno, da se je Turk zavedal svoje krivde. Tožence sicer ne taji, da je sestavil ugovor, taji pa odločno, da bi ga bil pisal, in navaja kot pisar tega ugovora nekega Verbiča iz Starega trga. Obe stranki ponudita za svoje trditve nov dokazovalni material. Vzklicni senat je po dolgem posvetovanju sklenil, da se razveljavi sodba prvega sodnika, ter se nalaga sodišču v Ložu ponovno postopanje.

rem navajajo med drugimi nepravilnostmi tudi točko, ki trdi, da je volil davčni asistent g. Stanko Košir v I. in v III. razredu za posestnico Frančiška Baraga, ne da bi mu bila ta dala pooblastilo. Torej bi bil volil s ponarejenim pooblastilom. Frančiška Baraga res ni dala nobenemu pooblastila, res je pa tudi, kar bi moral posebno Turk dobro vedeti, ker je bil član volilne komisije, da Frančiška Baraga sploh volila ni. Te neresnične govorice o Koširjevi volitvi so se širile po Ložu od ust do ust, in gotovo jih slišal tudi Turk, toda on ni bil toliko odkritosrčen, da bi jih kot član komisije kot neresnične zavrnil. Ko je premeteni možakar izvedel, da namerava g. Košir proti temu početju kerikalnih mogotev odločno nastopiti, kar je bila tudi Koširjeva osebna in stanovska dolžnost je zlezel visoki Turk takoj pod klop. Preklical je namreč brzojavno one točko v rekurzu, glede g. Koširja. Sodišče v Ložu je obsodilo Turka na 100 K globe ali v slučaju neizpolnitve na 5 dni zapora. Proti tej razsodbi je vložil Turk priziv radi krivde in kazni, g. Košir pa radi premajhne kazni. Pri vzklicni obravnavi je poudarjal zastopnik Turka, da v tem slučaju manjka subjektivnega momenta krivde, ker je on prepričan, da Turk rekurza ni prebral predno ga je podpisal. Zagovornik g. Koširja je predlagal, da se priziv nasprotnika zavrne, kajti Turk je rekurz ne samo prebral marveč ga celo sam sestavil in spisal. Ta njegov zagovor je smatrali le kot zadnjo rešilno slamo, ki se je oklepa Turk. Ze dejstvo, da je Turk iz strahu pred kazensko ovadbo hotel popraviti napako znači jasno, da se je Turk zavedal svoje krivde. Tožence sicer ne taji, da je sestavil ugovor, taji pa odločno, da bi ga bil pisal, in navaja kot pisar tega ugovora nekega Verbiča iz Starega trga. Obe stranki ponudita za svoje trditve nov dokazovalni material. Vzklicni senat je po dolgem posvetovanju sklenil, da se razveljavi sodba prvega sodnika, ter se nalaga sodišču v Ložu ponovno postopanje.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Nečuvna lahkomišljenost. Anton Drogenik, 26 let stari komptorist v Ljubljani je potoval za lastnika tukajšnje tiskarne Dragetina Hribar. Prišel je tudi v Reko, ker je imela tiskarna tu trgovinske zveze. Obiskal je tam trgovca Henrika Desovicicha, kateremu se je predstavil za Hribarjevega sina in izvalil na ta način od njega 101 K 80 v od neke Ane Serbojina pa 5 K. Obdolženec, ki je bil zaradi tatvine že dvakrat kaznovan, je izmaknil letos v Ljubljani Antonu Grandošku 280 K vredno kolo. Meseca julija l. l. je pa naročil pri tukajšnjem krojaču Frideriku Polheimerju več obleke. Pravil mu je, da ima v hranilnici denar, ter da mu še od tiskarne Hribar precej na zaslužku tirjati. Polheimer mu je verjel in mu napravil za 257 K 80 v obleke, katere obdolženec ni plačal. pač pa je visoko pod vrednostjo prodal, denar pa zapravil. Tudi tiskarno Jax je opeharil za eno kolo vredno 170 K. Sodišče je Drogenika obsodilo na 9 mesecev težke ječe.

Sumljiv nareček. V prenočišče Oreškovo v Kolodvorski ulici je prišel s svojo ljubico Marijo Vidmar brezposelni blapce Lorenc Skril iz Pristave pri Ptuj. V zelasnico se je vpisal kot posestnik iz Ptuj, njegova spremljevalka pa se je vpisala na osebnih zelasnicah za Skriljevo ženo. To se je zdelo Matiji Orešku sumljivo. Opozoril je policijskega agenta na ta nareček. Pozvana na osrednjo stražnico sta šla prav radovoljno. Naenkrat se pa je Skril obrnil nazaj, in udaril s pestjo policijskega agenta z vso silo po obrazu in stekel. Obdolženec se sklenil, da je bil pijan in da ni poznal policista, ki je bil civilno opravljen, kar mu seveda ni nihče verjel. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Slab ingover. Jožef Zamva, delavec v Poličah je bil pri okr. sodišču zaslišan kot priča v zadevi neke lovške tatvine. Kljub temu, da je na hodniku imenovanega sodišča priznal, gospodarju, da je videl lansko zimsko lovsko tatavo Martina Kunčiča in Stefana Mitrija streljati v tarčo, je kot priča to zamolčal. Šele, ko mu je mesec kasneje zaslišana priča Janez Justin in obraz povedal, da je res tako govoril je priznal, da je prvi krat krivo pričal. Obtoženec je z očitnim obžalovanjem priznal krivdo z zagovorom, da ni vedel kakšne posledice ima krivo pričevanje; ter da je bil k temu po Kunčiču in Mitri zapeljan. Sodišče ga je obsodilo na 6 tednov težke ječe.

Scottova emulsija

vsebuje v čisto lahko prebavljivi obliki za razvijanje kosti in rast zob potrebne tvarine. To kaže razširjeno uporabljanje Scottove emulzije od strani gospodov zdravnikov

v otroški praksi, ako se hoče doseči stalno ojačenje razvijanja kosti Otroci uživajo jako radi zelo okusno Scottovo emulzijo, jo lahko prenašajo in dobijo ravne, lepe kosti.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Saj znamka „Scott“ ki je že čez 35 let vpeljana, jamči za izbornost kakovost in učinkovitost.

Cena originalni steklenici 2 K 50 h. Dobi se v vsch lekarnah.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana **Tadno-chin tinktura za lase**

aterja okrešuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. I steklenica z navodilom 1 krome. Raspoložljiva se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medo, mil, medicinski vin, apocall et, najfiniših parfüm, kirurških orozov, svežih mineralnih vod itd.

Dež lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani R. L. ova ceta št. 1. nolog novosgrajenega Fran Jožefovega ulici, mostu 169

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolnišniških blagajen in zdravstvenice. o. kr. tobačne tovarne in okr. bolnišniške blagajne v Ljubljani.

Hotel Tratnik „Zlata kaplja“

Ljubljani 1913 Sv. Petra cesta šte. 27

Lepe zračne sobe.

Priznana fina kuhinja.

Izberne pijače. Nizke cene.

Lepi restavracijski prostori.

Največji restavracijski vrt v Ljubljani

J. Zamljen

čevljarški mojster v Ljubljani, Sodna ulica št. 3 izvršuje vsa čevljarška dela do najfinišne izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in televaldske čevlje. Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripisan čevlj.

Dvonastr. hiša se prodaja

na prometnem kraju, v sredini mesta Idrije. V njej se nahaja že nad 30 let gostilna pripravna pa je za vsako obrt. Lepi prostori za manufakturno trgovino, prostori za skladišče, prostorna vinska klet, pripravno za vinsko trgovino na debelo. Cena K 25 000 — Naslov se izve v upravn. »Slov. Narod«. 3676

Najraznovrstnejše in najboljše tamburice izdeluje in razpošilja

2943 Prva siseška trgovina tamburic **J. Stjepušin Sisek, Hrvatska.** Odlikovan na pariski razstavi l. 1900 in na milanski razstavi l. 1906. v Budimpešti. Poleg tamburic in skladb za tamburice ima razna glasbila kakor: godle, kitare, citre, mandoline, harmonike, okarine, itd. za katere se pošlje poseben cenik s slikami. Veliki ilustrirani cenik se pošlje vsakemu fra-ko iz brezplačno.

V isti trgovini izhaja strokovni tamburistični mesečni pod naslovom „Tamburica“, ki prinaša poleg poučnih stvari tudi krasne tamburistične skladbe in stane na leto 6 K.

Važno za vinske trgovce

Vinski sodi več sto komadov, prav močni in zdravi iz hrastovega lesa, od 400—800 l

se dobivajo po prav nizki ceni 2545 pri trvdki

M. Rosner & Co

v Ljubljani.

Važno za vinske trgovce

Zbirka avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatnim

tiskovnim zakonom z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K; po pošti 6 K 20 vin.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, Pod trančo 1 priporoča svojo bogato zalogo naočnikov štipalnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. 1893

V obljubenem kraju ljublj. okolice se odda

dobro vpeljana trgovina.

Vprašanja pod „štey. 100“, pošto ležeče Ljubljana, glavna pošta. 3677

Trgovski uradnik

z veliko prakso in najboljšimi izpričevali iz večletnih služb, želi premeniti mesto kot

knjigovodja, korespondent ali poslovodja.

Reflektanti naj blagovolijo naznati svoj naslov v upravništvo »Slovenskega Naroda«. 3675

Drva za kurjavo

suha, trda in mehka, odpadki od stavbnega lesa se dobe v tovarni V. Seagnettija, cesta na Rudolfovo železnico številka 16, za državnim kolodvorom. 3543

Primarij

dr. Derganc

začn. ordinirati 2. novembra.

Uradniško hranilno društvo

v Gradcu, Herrengasse 7, II. nadst.

Osební kredit

3408 in dolgoroka

posojila za ranžiranje

uradnikom, profesorjem, učiteljem, penzionistom i. dr. pod najugodnejšimi pogoji, eventualno tudi brez porokov proti enkratnemu plačilu v poroštveni sklad. Mesečni obrok za posojilo 200 K znaša pri 5 letnem vračanju 4 K v številni obrest. Predstroskov nikakih. Natančnejše izprospektov Nadajna pojasnila daje

Josip Kosem, Ljubljana. Krakovski nasip 22.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

S. STRMOLI

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Cenovnik lasnih izdelkov in potrebščin se pošlje na zahtevo zastoj.

ahitvajte pri vašem trgovcu pogoje o razpisu „Ceres-nagrada“ v znesku 30.000 krom.

Zahtevajte pri vašem trgovcu pogoje o razpisu „Ceres-nagrada“ v znesku 30.000 krom.

Prijatelj in sovražnik sta si v tem edina, da je jedilna mast „Ceres“ najbolj fina!

Navedilo, doseči najboljšo čajno surovo maslo: Vzame naj se nekaj rumene voljne jedilne masti »Ceres« (v kockah) in doda ravno toliko bele (v zavitkih). Oboje skupaj se razstopi, pri tem se naj pazi, da ne postane mast vroča. Nato se pridene nekaj surove smetane, v sili zadostuje tudi surovo mleko (na 1/2 kg masti »Ceres« pride 1/2 litra smetane). Med tem ko se postavi skledo zaradi hitrejšega ohlajenja v mrzlo vodo, se vse skupaj toliko časa meša, da postane mast zopet trda. Voda, ki jo mleko vsebuje se izloči, jedilna mast »Ceres« pa pridobi okus in duh najboljšega čajnega surovega masla in se tudi lahko kot tako uporablja. Z dodatkom enega jajčnega rumenjaka in nekaj soli se kakovost še veliko izboljša. Po tem navodilu pripravljeno »čajno surovo maslo« se sme glasom voljavnih zabavskih dobitkov samo za domačo potrebo rabiti.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekture in stavbnotekniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Naznanilo.

3683

Naznanjam slavnemu občinstvu v Ljubljani in okolici
da bo gostilna Dolničar
v Šmartnem ob Savi
čez zimo zaprta.

Anton Šarc, Ljubljana

Izdelovanje perila, pralnica in svetilnišnica
z električnim obratom priporoča zelo dobro in so-
lidno izdelano perilo po nizkih cenah.

Opreme za neveste.

Perilo za deklice in dečke za zavode. Platno, šifon
in švicarske vezanine se kupijo zelo ugodno, dalje
rjuhe, brisalke, prti, prtici, nogavice, maje.

Perilo „TETRA“

za gospode in gospe. Kdor trpi na protinu, revma-
tizmu, ischias, naj nosi le to perilo, in bo ta
poskušnja vsakega zadovoljila.

VZORCI NA RAZPOLAGO.

Varstvena znamka:
Sidro. 3329

Siniment. Capsici comp.
Nadomestilo za

PAIN-EXPELLER s sidrom

priznana izborna, bolečine tolažijo in
odvajajo mazilo ob prehladu itd. po
80 h, K 1-40 in 2-— se dobiva v vseh
ekarnah. Pri nakupu tega splošno
riljubljenega domačega zdravila
naj se jemlje le originalne stekle-
nice v škatljicah z našo varstveno
znamko „sidrom“, potem je vsakdo
prepričan, da je dobil originalni
izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna
pri „Zlatem levu“
v Pragi. Eliščina št. 5 nova.

Na debelo in drobno
po nizkih cenah priporočam svojo
bogato založeno 240

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kra-
marskim blagom in pleteninami.

354 **Devocionalije**
in vse vrste blago za božja pota.
Tvorniška zaloga kranjskih glavnih.

Anton Škof
Ernest Jevnikarjev naslednik
Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Tiskarskega strojnika sprejme „Nar. tiskarna“ v Ljubljani.

Privatni plesni pouk.

V ponedeljek 23. oktobra. se je pričel v vo-
rani hotela „UNION“ plesni pouk
za gospodične in gospe iz boljših krogov.
Plesne vaje, katerih udležiti se morejo samo
oni, ki so se preje vpisali pri spodaj ozna-
čenem, vršile se bodo vsak ponedeljek in četrtek,
začeti točno ob 8. zvečer. — Vpisuje
in vsa potrebna pojasnila daje se vsaki dan od 11—12. dopoldne in od 2—5. popoldan.
3685 Z odličnim spoštovanjem

GIULIO MORTERRA, Hotel pri Slonu št. 73.

Angleško skiadišče oblek

O. Fernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5

priporoča svojo ogromno zalogo oblek, ulstrov, ra-
glanov, zimskih sukenj in kratkih sako (mikado)
z razno kožno podlago za gosode. Velika izbira
kostumov, dolgih double plaščev, kril, bluz in ko-
žuhovinastih jovic ter paletotov. — Vse v najmo-
dernejšem kroju in barvi.

Solidna postrežba. Priznane nizke cene!

Narodna knjigarna.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest; spisal Fr. Remec.
Cena 2 K, s pošto K 2-20.
Pravkar je izšla v drugi izdaji pre-
krasna zgodovinska povest »Kralj
Matjaž«, ki spada med najbolj čitane
knjige in po kateri občinstvo vedno
znova vprašuje.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumávký.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.
Ta odlični roman podaja zanimivo in
pretresljivo sliko iz narodnega življenja
in priča, kako nemška žena uničevalno
vpliva na slovanskega moža.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel.
Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto
20 v več.
Koncem 15. stoletja se je pripravljalo na
Slovenskem kmeti. Kmeti so
ljudstvo je takrat strahovito trpelo in
v vrh tega so duhovske in posvetne oblasti
trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega
čarovništva. Ponekod so požgali vse
bivalce kake vasi, ker so bili osumljeni
čarovništva. Vse to nam popisuje pisatelj
v tem velezanimivem romanu.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.
Cena broš. K 2-—, vez. K 4-—, s
pošto 40 v več.
Velezanimiv roman iz časa velikih bojev
med pomorskimi razbojniki, turškimi ce-
sarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.
Cena broš. K 1-60, vez. K 2-60,
s pošto 20 v več.
To knjigo veselja, kakor je kritika ime-
novala to presrečno povest, so po izgledu
mestnega šolskega nadzornika sprejeli v
šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki
jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.
Cena broš. K 1-40, vez. K 2-20,
s pošto 20 v več.
Zelo zanimiv roman, poln interesantnega
dejanja.

Undina.

Spisal André Theuriet.
Cena 90 v, s pošto 10 v več.
Eden najljubeznivejših francoskih pisa-
teljev je v tej knjigi podal dražestno
povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila
med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benala.

Spisal Fr. Remec.
Cena K 1-50, s pošto K 1-70.
Velezanimiv zgodovinski roman iz časa
rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.
Najbolj ljudska in ena najlepših povesti,
kar jih je spisal Cankar.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Zun.
Cena K 3-—, s pošto K 3-20.
To je najpopolnejše in najtemeljitejše
delo o narodnem gospodarstvu v sloven-
skem jeziku. Ta knjiga je absolutno po-
trebna za vsakega, kdor deluje na na-
rodnogospodarskem polju, zlasti za vsa-
kega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.
Preložil Vladimir Levstik.
Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40,
s pošto 20 v več.
V tem „odlomku najdenega rokopisa“
so popisane strahote vojne in iz nje
porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

V Študentovskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.
To je gniljiv roman iz ljubljanske
preteklosti, slika življenje iz tedanjih
malomeščanskih in gosposkih krogov,
tragedija dekleta, ki je vzraslo v Štu-
dentovskih ulicah, a je pogledalo v
aristokratske kroge Gospodskih ulic
in to poplačalo s svojo življenjsko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka.

Cena — 80 v, vez. K 1-80, s pošto
20 v več.
Ta mična ljubezenska povest se je ob-
činstvu prav posebno prikupila. Dejanje
se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške
vojne, ki jo je vodil princ Evgen. V
povesti je popisano, kako izvrši straho-
peten človek občudovanja vredna junaštva,
samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 10 v več.
Ozadje tega romana je zgodovinsko.
Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni
okolici v časih Napoleonove Ilirije, v
krogih francoskih in domačih aristo-
kratov, med katere je stopilo slovensko
deklet. ki v svetosti svoje ljubezni do-
prinese plemenite žrtve, dokler se na-
posled tudi njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.
Cena broš. K 1-—, vez. K 1-80,
s pošto 10 v več.
Kdor se hoče prav od srca na-
smejati, naj čita to knjigo, ki je polna
drastične komike in prešernega hu-
morja.

Ljubljana • Prešernova ulica 7 • Ljubljana